

2012 TÉL

TheSZARVASTimes

100% ORIGINAL LAUDER-JOINT SUMMER CAMP SPIRIT ١٠٠

**SZARVAS,
LEICESTER,
TÚRÓ RUDI**

SZOSZÓ
ANGLIÁRÓL

**KÉT
ÚJSÁG
EGYBEN**

KEZDD A LAPOT
HÁTULRÓL!

**ÉRZÉKI
NYÁR VOLT**

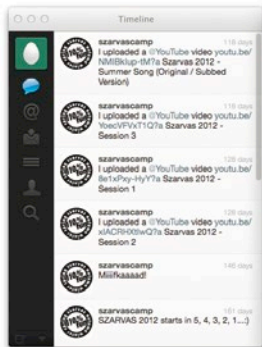
EGY
KORCSOPORTVEZETŐ
AZ ÉRZÉKEK
SZEREPÉRŐL
A ZSIDÓ
KULTÚRÁBAN

**KÉZMŰVES
ROVAT**

**SZARVASI
RECEPTEK**

**BRINGÁS
DOLGOK**





Fontos információk a leggyorsabban
twitter
 szarvascamp

Minden nap Szarvas!

facebook

szarvas int'l jewish youth camp



BEKÖSZÖNTŐ

Már majdnem fél év telt el azóta, hogy Szarvas megnyitotta kapuit táborozóinak a 2012-es évben. Nagyon gyorsan telik az idő... Szüleim mondogatták mindig, hogy figyeljem meg, minél idősebb leszek, annál gyorsabban múlik a gépezet. És mennyire igazuk volt. De mintha ez a bizonyos gépezet, hihetetlen sebességre lenne képes. Idén három turnusunk volt, és valahogy végig úgy éreztem, hogy amikor megszoktam az ebéd-lében felcsendülő indulókat, addigra már kezdődött is egy újabb turnus. És hamar eljött a pillanat, amikor pénteken indultak a buszok Szarvasról haza, és nem volt már következő vasárnap, amikor egy újabb kisvárosnyi gyerek jött volna megtölteni a mi városunkat. Mert a tábor sokszor inkább olyan, mint egy város. Megvan-nak a saját szokásaik, az egyedi műsoraink, amik már-már állami ünnepként szolgálnak, és itt mindenki felhőtlenül lehet gyerek, kortól függetlenül. De nem volt időnk sokáig szomorkodni, mert hamar belevetettük magunkat a következő idénybe. Sokszor kérdeznék minket, hogy mit csinálunk év közben, miután véget ér a nyár. Mi mást – a következő Szarvas-ra készülünk! Október közepén (újra) belevágtunk az ifjúsági vezetőképzésünkbe (rövid nevén madrichképzés), amely másodéves csoportja decemberben végez. Novemberben közepén pedig megvartottuk a szezon első korcsoportvezető szemináriumát, amelyen többek között megválasztottuk az 2013-as témát, amit még nem árulunk el, de nem sokára szétkürtöljük, ígérem.

No és persze szorgosan dolgoztunk ezen a lapszámon.

És hogy mikről olvashatsz? De jó, hogy kérdezed! :)

A táborról kapcsolatos információkat a tábori szakértőnk, Sasha küldött egy rövid beszámolót, amelyből megtudhatod, hogy milyen lesz a 2013-as idény. Már állandó szerzőnknek mondhatjuk Pasztit (civil nevén dr. Paszternák András), aki egy színes összefoglalóval készült nektek az érzékekkel teli nyarunkról. Ezen kívül köszönhetünk körünkben egy újabb külföldi tudósítót, Szoszót (civil nevén Kosztópulosz Szókratész), aki angliai kalandjaiba fog miniket ezentúl beavatni. Két új rovatot indítottunk: az *A Beit Davidon is túl...* címűt, mely a madrichok, korcsoportvezetők által gyakran látogatott zsinegőket mutatja majd be, az *ART/atlanok* rovatunk pedig a könnyen elkészíthető cseccsebecségeket gyűjti majd össze, törekedve arra, hogy minél több újrhasználható dolgot használjunk fel a készítésük közben. Emellett folytatjuk a *Bűnbakik* sorozatunkat, amelyben most az előítéletekről elmélkedünk majd. Lesz még szó a legnépszerűbb ifjúsági szervezetek őszi táboráról és a viszonylag új, Bálint Házal közösen szervezett *TETT* programról is. De ha valaki nem információra, hanem Szarvasi ízekre éhezne, rá is gondoltunk: két igen népszerű receptet szereztünk meg fantasztikus séfjeinktől!

Jó olvasást kívánunk, és ne csüggedjete, a következő nyár már itt integet a sarkon!

Jutka és Hanna

TARTALOM

THE SZARVAS TIMES

ברוכים הבאים

Beköszöntő 3.

Mi már tudjuk a következő nyár témáját :) 4.

A DOLGOZÓ NÉP

Érzéki nyár volt 4.

MÁS-VILÁG

Szarvas, Leicester, Túró Rudi 6.

COME/UNITY

A Beit Davidon is túl 8.

Ahol otthonra találtam (Somer őszi tábor) 10.

Négy nap eufória (Hanoar őszi tábor) 11.

TETT 12.

A VÁROSI HARCOS

Négy évszak, két kerék – 1. rész 13.

HAZAI ÍZEK SZARVASRÓL

Maceszgombóc leves és csokis tekercs 15.

KÉZ & MŰVESSÉG

ART/atlanok 16.

BŰNBAKIK

Mi a bajod velem? Az, hogy piréz vagyok? 18.

Fordíts!

THE SZARVASI VILÁGJÁRÓ

SZEVASZTOK

Kedves olvasónk! 3.

MINT ÜVEGGOLYÓ

A legjobb hely! 4.

FILMAJÁNLÓ

BarCeloNa 7.

NEVETŐ VILÁG

Viccek a világ minden tájáról 7.

SZARVAS-VILÁG

Pólót fel! 8.

VILÁG ÉS IRODALOM

Ismeretlen ismerősök – 1. rész 8.

TELE & VÍZIO

Világfalu 10.

TheSzarvasTimes

Since 1997

JICHÁK ROTH (1946–2010)

XVI. ÉVFOLYAM 2. SZÁM
2012 TEL

A SZARVASI NEMZETKÖZI
ZSIDÓ IFJÚSÁGI TÁBOR LAPJA.
MEGJELENIK, AMIKOR ELKÉSZÜL.
MINDEZT A JDC MAGYARORSZÁG
TÁMOGATÁSÁVAL TESZI.

FELELŐS SZERKESZTŐK: LÜBECK JUTKA és MIKES HANNA • FELELŐS KIADÓ: FRIEDMAN ALEXANDER KEMPDIREKTOROV

MUNKATÁRSÁK: BALIGA JUDIT • BALKÁNYI NÓRI • BANDI ÁGI • BEDŐ MARCI • CSERNUS FANNI • CSILLAG MARCELL • FIDÓ • HEGEDŰS ARNO • HERENDI ESZTER • HÓDOS ÁDÁM • JAMBRIK ALEXANDRA • KLOPFER DÁVID • KOSZTOPULOSZ, SO-SO* SZÓKRÁTÉSZ • MARTIN LEVI • MOLNÁR DÁVID • NÉMETH NOÉMI • MINA PASALJIC • DR. PASZTERNÁK, KISPASZTI • ANDRÁS • RÓNAI OREN • ROSENBAUM ESZTER • ROZGONYI LIA • STEINER NOÉMI • SZÉKELY GÁBOR • SZENDY BARBI • SZOMOR DANI • EYAL YERUHAM LAPTERV ÉS TÖRDÉLÉS: BUTTÁS, BRINGÁSCSÁVÓ • LEVENTE • KORREKTOR: AZ MOST NEM VOLT (AMI A PRINT VERZIÓN LÁTSZIK IS)

FOTÓK: FRIEDMAN ALEXANDER • HALÁSZ ÁRON • LIGETI DÁVID • LÜBECK JUTKA • MAYER ANDRÁS • NAGY „JONSZI” GERGŐ • NÁSA • SZABÓ ZOLTÁN

NYOMÁS: ORNAMENTUM KFT., FELELŐS VEZETŐ: FÉNYES ISTVÁN

LEVELEZÉSI CÍM: BÁLINT HÁZ, 1065 BUDAPEST, RÉVAY UTCA 16. (A BORÍTÉKRA ÍRD RÁ: SZARVAS TIMES)

E-MAIL: SZARVAS TIMES@SZARVASTABOR.HU

PDF ARCHÍVUM, KÉPEK, VIDEÓK, INFORMÁCIÓK: SZARVASTABOR.HU • FACEBOOK: SZARVAS INT'L JEWISH YOUTH CAMP

TWITTER: SZARVASCAMP • MEG NEM RENDELT KÉZIRATOKAT IS ÖRÖMMEL FOGADUNK.

A LAP ELKÉSZÜLTÉT SOKBAN SEGÍTETTE
A TILOS RÁDIO (90.3 MHz) HALLGATÁSA.

A Tagline is a terrible thing to waste...

MI MÁR TUDJUK A KÖVETKEZŐ NYÁR TÉMÁJÁT :)



A 2012-es volt az első olyan nyár, amikor 0-tól 90 éves korig mindenki megfordult a táborban, természetesen ki-ki a saját korosztályának előkészített programon. Ismét telt házas volt a családi tábor és a klasszikus gyerektábor, idén is megvendégeltük a fogyatékkal élőket, a JDC-vel partnerségben az EUJS nálunk tartotta az aktuális *Summer U* diákprogramját, illetve a szépkorúak is pihentek Szarvason, összesen kétszer négy napot.

Most csak röviden...

No és kérem szépen, már nekiindultunk a 2013-as szezonnak, ahol ismét három turnus-

sal, családi táborral, régóta vágyott *Véndiák táborral*, és az idősebbek kikapcsolódásával készülünk. Ezekén felül más rendezvények is szerepelnek a naptárunkban, amelyeket partnerszervezetekkel tervezünk megvalósítani. Ezekről majd egy picit később.

Mire ezeket a sorokat olvassátok, mi már tudjuk a következő nyár témáját, ugyanis túl leszünk a szokásos novemberi korcsoportvezető-találkozón, ahol a témán kívül más, a tábor életét érintő kérdésekben is döntünk.

És már nagyon várjuk a regisztráció indulását. Remélem, ti is!

Sasha

ÉRZÉKI NYÁR VOLT...

Minden alkalommal, amikor átlépek a szarvasi tábor kapuját, felidéződik bennem néhány mozzanat az első, 1991-es érkezésről. Elmúlt huszonegy év, huszonegy nyár, s az érzések mit sem változtak: adott egy jó adag várakozás, s a nagy kérdés, mit hoz majd a következő tizenkét nap...

Június végétől három hetet tölthettem az egyedi és utánozzhatatlan hangulatú, a 26 országból érkező fiatalok által nemzetközivé tett üdülőhelyen. A legkisebb (7–11 év) gyerekek Negevről elnevezett csoportjának egyik korcsoportvezetőjeként tevékenykedtem „odalent”, hasonlóan az elmúlt tíz esztendő nyaraíhoz. Nem túlzok, ha azt állítom, hogy 2000 óta, amikor *madrich*, ifjúsági vezető vagyok Szarvason, ez volt az egyik legjobb nyárom. Mind-

ehhez szervesen hozzájárult az idei oktatási téma, amely minden évben a gerincét képezi a 12 napos turnusoknak. Az alaptéma napi altémái gondoskodnak arról, hogy a nyári vakáció alatt is számos új dolgot tanuljanak a *chanichok*. Idén az érzékeken keresztül foglalkoztunk a zsidósággal. Az öt érzék segítségével vizsgáltuk meg a zsidó életet. Nem a törvényeken, *báláchán* keresztül, mint korábban, hanem a hallás, látás, érintés, szaglás és ízlelés segítségével.

Az oktatási cél az volt, hogy megmutassuk: a zsidó életet és kultúrát az agyunkon kívül minden egyes érzékünkkel is tapasztalhatjuk, megismerhetjük. Megmutassuk, a zsidó élet teljes, többdimenziós élmény és hangsúlyozzuk, a zsidóság átélése azt is jelenti, hogy értékeljük a teljes bennünket körülvevő világot.



Mint a tábor téma bevezetőjében olvashattuk: „Sok zsidó közösségben az emberek zsidóságfelfogása a gazdag, többdimenziós kulturális és vallási élményből egy csak a zsinagógákkal és imákkal kapcsolatos unalmas, sokszor elidegenítő tapasztalattá redukálódott, különösen fiatalok számára, akik gyakran nem értik, hogy miről is szól az egész. Az irónia abban rejlik, hogy a zsidóság nem csak egy gazdag, érdekeket használó kultúra, de a rabbik világosan látták azt is, hogy az érdekek hangsúlyossá tételével igazi tudás adható tovább nemzedékről nemzedékre.”

Amikor a februári, Izraelben tartott szemináriumunkon elkezdtünk foglalkozni a témával, már sejthető volt, hogy ezúttal a judaizmus egészen más oldaláról közelítjük meg a dolgokat. Sajnos az odahaza tartott tematikus képzésről közel-keleti tartózkodásom miatt lemaradtam, de annál nagyobb hévvel vettem bele magam a nyár eleji, egyhetes *pre-campbe*, tábor-előkészítő hétbe. A korcsoportban dolgozó madrichokkal közösen készítettük elő a napi témához kötődő *peulákat*, az informális oktatás módszerein alapuló 45 perces foglalkozásokat, az esti és speciális programokat. Jó alkalom volt újra találkozni a többi korcsoportban tevékenykedő és más országokból érkezett madrichokkal, régi és új barátokkal. Ez alatt az egy hét alatt próbáltuk ki, hogyan működnek a nagy, táboros szintű esti programok.

A pénteken zárult előkészítőleket vasárnap máris követte az első turnus. Belekezdünk a nagy kalandba. Az első napi ismerkedéseket s közös táborindítást követően hétfőn a zsidóság és az érzékszervek gondolatának bemutatása került terítékre. Azzal nyitottunk, hogy a zsidó vallás és kultúra használja az érzékszerveket. Kedden a *bráchák*, az áldások segítségével mutat-

tunk rá a világ megbecsülésének zsidó módjára. Elkezdtük egyenként megvizsgálni az értekeket, elsőként az ízlelést és a szaglást. A következő napon a látás és az érintés segítségével próbáltuk megérteni a zsidó történet és kultúra fejezeteit. Csütörtökön a „*Smá*” – halld vagy figyelj –, a zsidóság legfontosabb, legismertebb szavai alkották a keretet. A hallás témakörét végigjárva olyan kérdésekre kerestük a választ, mint: miért olyan fontos a hallás és a figyelem? Tudjuk-e, hogyan figyeljünk egymásra? És a világra? A különleges atmoszférájú pénteken és a *sábáton* megültük az érdekek ünnepe. Az előkészítés, az átélés és a búcsúztatás három fázisa

„Kedden a *bráchák*, az áldások segítségével mutattunk rá a világ megbecsülésének zsidó módjára. Elkezdtük egyenként megvizsgálni az értekeket, elsőként az ízlelést és a szaglást.”

mindannyiunkra nagy hatást gyakorolt. Ebben a két napban a szokásos sábi dolgainkat tettük – kalácsot fontunk, dalokat tanultunk, megismerkedtünk a hetedik nap hagyományaival, rendet rakunk a szobáinkban, majd közösen fogadtuk az ünnepet –, mindeközben megvizsgáltuk a sábi gyakorlat részeit, hangsúlyt helyezve az ünnep tapasztalati oldalára.

A vasárnap a magyarországi gyerekek számára a *szülőnap* előkészítésével és délutáni sikeres lebonyolításával telt, a külföldről érkezettek pedig a környező nagyvárosokba kirándultak.

Hétfőn újult erővel nekifutottunk a témának. Minden érzékünket megvizsgáltuk egy különleges szemszögből, Izrael szemszögéből. Hallottuk, ízleltük, szagoltuk, láttuk

és érintettük a közel-keleti országot, annak életét, kultúráját. Kedden hirtelen minden megváltozott. Körüljártuk, mi történik akkor, ha valaminek nem tudjuk használni az érzékszerveinket. Ez a nap szólt az üldözés korszakairól és a zsidóság reakcióiról ezekre a vészterhes időkre, olyan szituációkról beszéltünk, amikor az üldöztetések idején nem lehetett normális zsidó életet élni, amikor zsidóknak nem mindennapi, nem normális helyzetekben kellett élniük és túlélniük. Ilyen volt a

Holokauszt időszaka is. A választ kerestük arra a kérdésre, lehetsé-e zsidó, ha minden megakadályoz abban, hogy éld a megszokott életedet?

Szerdán, egy hatalmas pilacon, *sukon* találtuk magunkat. Az érdekek standjain tettünk még egy kört, megkezdve a táborban tanultak összegzését. Csütörtökön bezárult az érdekek birodalma, megpróbáltuk közösen eldönteni, mi az, amit szeretnénk az életünkben megvalósítani mindebből, ha hazamegyünk.

A hagyományos szarvasi programok mellett, mint a hóratánc, az izraeli ének, a sport, az úszás, a kézműveskedés, idén is számos egyéb foglalkozás tarkította a kínálatot. A nagyobbak bicikli-projekten, *challenge parkban* mutathatták meg az ügyességüket, a kisebbek lovas kocsikázhattak,

ellátogathattak egy kibucba, ahol megismerhették az ottani élet mindennapjait és kihívásait, pitát süthettek Ábrahám sárában. Emlékeztetéseket maradtak a nagy közös, több száz fős esti programok, a szakácsok nagy ízcsatája a Kupolában, a tábori sportcsarnokban; a teremtés történetének közös bemutatása egy látványos, technikai elemek garadát felvonultató show keretében. Nem maradhatott el az erdei bátorságpróba, amely során az 1940-es évek végén Palesztinába bevándorlók koránt sem könnyű utazását élhettük át: határokat átlépve, hajóra szállva, ellen-ségekkel megküzdve. Az izleletes kóser ellátás kimagasló pontja volt az izraeli, függetlenség napi, szabadtéri sütögetést megidéző kerti parti élő zenével és órával.

Ki kell emelni, hogy idén újra három turnusban várta a közel ezer táborozót Szarvas, az elmúlt évek két turnusával szemben.

„Ha még nem láttad, nehez lesz elmesélni!” – kíváncsi, hogy táborozóként, szülőként, nagyszülőként vagy látogatóként mindenki eljuthasson egyszer Szarvasra, s átélhesse, mit is jelent az a valódi *Szarvas-feeling*.

Dr. Paszternák
(KisPazsti) András,
a tábor programleírásának felhasználásával



SZARVAS, LEICESTER, TÚRÓ RUDI



A történet valamikor januárban kezdődött egy hideg hétköznapi délelőtt, amikor történetünk hőse ráébredt arra, hogy jó lenne világot látni. És különben is milyen jó lehetőség lenne már külföldön folytatni a tanulmányait?! Pillanatok alatt telefont ragadott, és hívta akkor már korcsoportvezető társát és régi jó barátját. (A védelme érdekében hívjuk csak a fedőkódja szerint Lelének.) Ez a jó barát hosszan hallgatott a telefon másik végén, majd kijelentette: – Szerintem jó ötlet, vágj bele!

Így pár órával az elhatározás után már készen is álltak a mindenféle dokumentumok, ajánlólevelek, motivációs levél, már csak el kellett küldeni a különböző iskoláknak. A választás Angliára esett, hisz angolul jól beszélek, és itt már némileg ismertem a rendszert. Szóval már csak egyetemet kellett találni. Jelentkeztem négy helyre és vártam. Egészen februárig, ahol a korcsoportvezetői szemináriumon éppen Jeruzsálemben néztem az e-mailjeimet, és ahol a Leicester-i Egyetem visszaírt, hogy nagyon meggyőző a jelentkezésem, fel vagyok véve. Onnantól kezdve kusza a történet, hiszen aki nem tudná, itt az egyetem évi 9000 fontba (kb. 3,2 millió forintba) kerül. Igaz, erre fel lehet venni diákhitelt, amit nagyon kedvező feltételekkel lehet visszafizetni. Ám itt kisebb gond volt a számítás: a hitelintézet csak hosszas huza-vona után adta meg mind a három

évre a hitelt, így négy nappal a szemeszter kezdete előtt kaptam meg az értesítést, és négy nap alatt intéztem el mindent, amit kellett. Ezután egy napsütéses vasárnap délután, egészen pontosan szeptember 30-án repülőre ültem, és pár órával (jó pár órával) később már Leicester szép vá-

„Egy napsütéses vasárnap délután, egészen pontosan szeptember 30-án repülőre ültem, és pár órával később már Leicester szép városát néztem az éjszakában száguldó taxiból.”

rosát néztem az éjszakában száguldó taxiból. Leicester East Midlands legnagyobb városa, a Soar folyó partján fekszik, London és Sheffield között, kb. 160 kilométerre Londontól. A város szűk értelemben egy kb. 3-400 000 fős város, tágabb értelemben kb. másfél milliós, így a tizedik

legnagyobb város ebben az országban. Első nap elindultam, hogy felfedezem Leicester kis városát, ami nem is olyan kicsi. Van neki főtere (de vagy három), kismillió temploma, és rengeteg más honból szakadt lakója. Ezt bizonyítja, hogy találtam McIndians-t is. Nem hiszem, hogy kipróbálom. Amúgy ez az ország úgy néz ki, mintha arra szakosodtak vol-

mert ezzel olcsón lehet külföldre telefonálni. Szóval 10 perccel később már angol kártya büszke tulajdonosként léptem ki az utcára. Pár óras sétálás alatt kezdtem megismerni a belvárost és környékét. Van itt mindenféle szerzet, és ez a tanárokon is meglátszik. Az egyetemen tanít minket két német, egy görög, egy orosz-ukrán és össz-vissz egy angol. A gyakorlatokat is ilyen osztásban tartják a kis PhD hallgatók, van köztük is pakisztáni, indiai, angol, japán...

Már első nap láttam az egyetemen, hogy ez különbözik az ELTÉ-től. A legelső dolog, ami feltűnt, hogy házrendszer van. Tisztára, mint a Harry Potterben. És bárhol is szerettem volna Mardekáros lenni, a Gauss-ról elnevezett házba kerültem. És mivel Teszlek Süveg sem volt, ezért csak egyszerűen szakírányok szerint lettünk beosztva, így én az alkalmazott matematikusok közé kerültem.

Ezen a ponton említenék meg egy történetet, ami eléggé vicces volt (a többi előadás is jó, de nem voltak ennyire viccesek). A geometria előadás profja egy kb. 30 éves orosz-ukrán nő, bizonyos Olga. Az akcentusa még hagyján (nyil-



ván
az enyém
sem fan-
tasztikus)

de nála a t-hangok cs-k lesz-
nek, a h-k azok ch-k, így lesz
a *to have* helyett *csu cháv*. Ezt
még kibírtam, de amikor
gyjefnyisöny lett a *definition*-
ból, akkor majdnem bemász-
tam az asztal alá. Ráadá-
sul, míg az analízis prof. nem
használt mikrofont a 300 fős
előadóban, addig Olga a 120
férőhelyesben is használ hajtó-
kára csíptethetőset, ami nem
vezeték nélküli, így a pulpi-
tushoz csatlakozva körülbelül
három méteres sugarú körben
tud csak mozogni. Tisztá-

ra, mint
egy pó-
ráz. Ja, és
ő az a tanár, aki ha

kimond egy mondatot, azt
gyöngybetűkkel leírja a táb-
lára. Így annyi infó, amit 10
percen belül elmond, ábrázolja há-
rom ábrával, majd befejezi, az
végül két 50 perces óráig tar-
tott. A többiek nem ennyi-
re szörnűek, sőt nagyon jó
előadók vannak, illetve tel-
jes mértékben kihasználják a
technikai adottságokat. Ami
még érdekes Magyarorszá-
hoz képest, hogy nagyon nagy
hangsúlyt fektetnek a gyakor-
lati képességekre, és a szakmai
jövőre. Utóbbira tökéletes pél-
da, már a negyedik hét után
jött a Google-tól egy képvise-
lő, és tíz fős csoportokban be-
szélgettünk arról, hogy mi-
lyen állásra is keresnek ők

matematikust. A lényeg az,
hogy biztosítani próbálják a
diplomán leendő értékét.

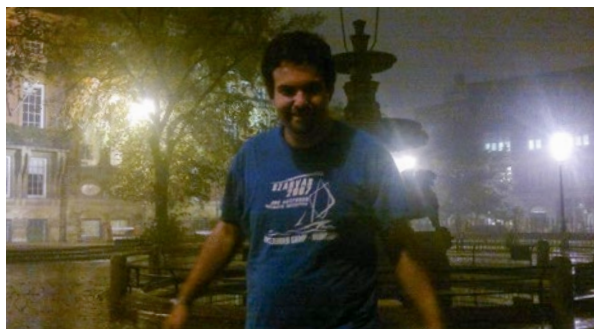
Először sokkolt, hogy meny-
nyire multikulturális a vá-
ros, de már kezdem megszok-
ni. Rengeteg rendőrt látok
turbánnal, van egy gyakor-
latom, amit egy csadoros nő
tart, szóval meg sem lepő-
dök ilyesmiken, amit ott-
hon nem látni. Meglepő volt
viszont találni egy boltot,
ahol lehet magyar árut ven-
ni, így rögtön vettem magam-
nak Túró Rudit, amire néz-
tek is a többiek, hogy mi a jó a
csokibevonatú túróban? Kap-
tak tízen egyet, így már értik...

Ami miatt rettenetesen há-
lás vagyok Szarvasnak, hogy
segített megismerni más em-
bereket más közösségből más
szokásokkal, más gondola-

tokkal. Megtanított tisztel-
ni más kultúrákat, és hogy
nem kell meglepődni azon,
hogy nem vagyunk egyfor-
mák. Hisz az a tábor, ami mi-
att mind annyira lelkesedünk
arra épül, hogy zsidók a vi-
lág körül ismerjék meg egy-
mást, és tiszteljék egymást ak-
kor is, ha a zsidóságon kívül
más nem is köt minket össze.

Összefoglalva egy hónap
tapasztalatát, az élet itt más,
mint otthon. Nem jobb, vagy
rosszabb, hanem más. Hoz-
zá kell szokni olyan dolgok-
hoz, amik otthon nincse-
nek, és közben hiányoznak
azok, amik otthon van-
nak. De az ember mindig le-
ugorhat egy Túró Rudiért
a boltba, ami azért segít.

Szozó (So-so)



University of Leicester



א בֵּית דַּבְּרוּ וְ תִּשְׁמְרוּ

AVAGY ZSINAGÓGA KÖRKÉP

Hányzik a szarvasi sábat-feeling? Emlékeztek, milyen jó volt együtt készülni a szombat fogadására, kiöltözni, aztán pihenni együtt egy nagyot? Ha kíváncsiak vagytok, Budapestén hogyan töltik madrichjaitok a zsidó ünnepeket, melyik zsinagógába járnak és azt miért szeretik, ez a rovat nektek szól!

KisPaszti: a madrichtársaim által ajánlott fővárosi imaházak mellett egy vidéki zsinagógára hívnám fel a figyelmeteket. Mivel Komárom-Esztergom megye Magyarország egyetlen olyan megyéje, ahol nincs működő zsidó hitközség, Tata, Tatabánya és a környék kisebb településeinek lakói gyakran keresik fel a komáromi (Komárno, Szlovákia) zsinagógát. Az Eötvös utca 15-ös szám alatt a Menház – Zsidó Kulturális és

Közösségi Központ épületében található, 1896-ban emelt zsinagóga az őszi nagy ünnepek és az egyéb jeles napok alkalmával tárja ki a kapuit a helyi és a távolból érkező hívek előtt. A vallási funkciókat Budapestről érkező kántorok, diákok és tanárok látják el. Az épületben található a Komáromi Zsidó Hitközség Wallenstein Zoltán főrabbi-ról elnevezett kultúrterme és a zsidó hagyományokat, valamint a 220 éves közösség történetét bemutató Schnitzer Ármin Mikromúzeum. Ha erre jártok, nézzetek be, bővebb információ a www.menhaz.sk és a www.facebook.com/menhaz.sk oldalon.

Bedő Marci: én a Frankel-be járok. Néha. Amikor nem pénteken van a virsfaft – tudjátok, Somer... Sok a fiatal. A Verő Tomi jó fej és vicces is. És van csocso is!

Szomor Dani: a zsinagógák közül legelőször a Frankelt látogattam, megszerettem, leginkább az otthonossága miatt, azon a környéken nőttem fel. Mindemellett szarvasi közösségi hangulat is van, a rabbit, Verő Tomit szerintem 10 éves korom óta ismerem. Emellett Páva zsinagóga, nagyon kellemes vallási élményt nyújt, az idei széder ott nagyon hangulatos, és meghitt volt.

Bandi Ági: nálunk már családi hagyomány az, hogy a Bethlen téri zsinagógába járunk az ünnepeken. Már a dédnagyszüleim, a nagyszüleim, sőt a szüleim esküvője és persze az én bít micvám is ott volt megtartva, minden esemény oda köt minket. Általában a barátaimmal szoktam lemenni, de ha mégsem, akkor is mindig van ismerős. A nagyobb ünnepeken mindig sok

fiatal és gyerek jön össze, amittől nagyon különleges a hangulat. A Bethlen nálunk már együtt jár az ünnepekkel, ott mindig összejön a család és a barátok. Ha van kedvetek, nézzetek be, bár szerintem már sokan jártatok arrafelé. :)

Rónai Oren: a győri zsinagóga. Bár nagyon sokszor járok Győrbe, sajnos nem minden pénteken tudok ott lenni a szombat fogadásánál. Már a nagyapám is ebbe a zsinagógába járt. Sajnálatosan Magyarországon a vidéki zsidóság egyre inkább eltűnik, így valamennyire kötelezettségemnek is érzem, hogy egy Rónaival gyarapodjon a minján.

Steiner Noémi: számomra a legkedvesebb zsinagóga Budapestén a Teleki tér egyik udvarának hátsó szegletében berendezett kis imaház. Születésemről kezdve járok ide, és

ZSINAGÓGA	CÍM
Komáromi zsinagóga	945 01 Komárno, Eötvös u. 15.
Frankel zsinagóga	1023 Budapest, Frankel Leó út 49.
Páva utcai zsinagóga	1094 Budapest, Páva u. 39.
Győri zsinagóga	9025 Győr, Kossuth Lajos u. 5.
Bethlen téri zsinagóga	1078 Budapest, István u. 17.
Teleki téri zsinagóga	1086 Budapest, Teleki tér 22.
Óbudai zsinagóga	1036 Budapest, Lajos u. 163.
Vasvári utcai zsinagóga	1061 Budapest, Vasvári Pál u. 5.
Kazinczy utcai zsinagóga	1075 Budapest, Kazinczy u. 29–31.



Hanuka a Teleki téren

rá kellett jönnöm, hogy elmagyarázni másoknak, milyen is a Teleki tér, nagyon nehéz. Mindig egy kis félmosollyal kezdem, majd látva a másik fél arcát föladom és inkább azt mondom: gyere el és nézd meg! Mert amikor belépsz, olyan, mintha visszarepültél volna egy évszázadot az időben, mivel minden berendezés eredeti, még az új közösségi teremben is az eredeti festést találod, mert a rabbi dél-afrikai, a gyerekek az udvaron a szőnyegporolón mutatnak be különböző tornamutatványokat, mert mindig van kaja és biztosan minden alkalommal belefutsz legalább egy olyan emberbe, akiről szíved szerint filmet forgatnál. Mert ha felnyitsz egy padot, rengeteg kincset találsz benne és, mert bárki vagy és bárholnan jöttél, kedves ismerősként üdvözl mindenki és szimchátorákor úgyis muszáj lesz bukfencezned. Ha lány vagy, akkor megúszad, de ne aggódj, az utcára akkor is ki kell menned, hiszen legutoljára '56-ban táncoltak a Teleki tér közepén tórával (nem, a tavalyi, meg az azelőtti nem számít legutolsóknak!). Engem garantáltan megtalálsz itt minden ünnepen. :)

Hegedűs Arno: sok zsinagógába megfordultam, de a talán az én zsinagógámnak azt tartom, ahol a bár micvóm volt. A Frankel zsinai az, ahol megtaláltam azt a közeget, amiben kényelmesen érem magam, nemeg mindig beugranak az évekkel ezelőtti emlékeim ha ott járok, például a saját és a barátaim bár micvói, és kellemes pillanatok sorozata, amikor egy-egy ünnepet ott köszönhettem az ismerőseimmel.

Rozgonyi Lia: nagyon szeretek zsinagógába járni, hiszen az mindig egy közösségi élményt ad, bármikor is tévedek be oda. A Frankel Leó utcai zsinagógába járok, mert

ott mindig nagyon jó a hangulat. Ilyenkor szeretek szépen felöltözni, hogy ráhangolódjak az ünnepre. Általában a Margit hídnál találkozunk pár ismerőssel, barátokkal, hánoárosokkal, így az odaút is nagyon vidám, bármennyire is meleg, vagy éppen hideg van. A zsinagóga tele van ismerősökkel, családtagokkal, ilyenkor jó őket újra látni, beszélgetni velük. Az ünnepek meghittek, és az egész zsinagógát családias légkör veszi körül.

Székel Gábor Katalin: én a Frankel Leó úti zsinagógába szoktam járni, mert számomra az a legszimpatikusabb közösség, ahol mindig jó a hangulat, sok ember van, és a rabbi körül mindig ott szaladgálnak a gyerekek. Az ember akármikor megy oda, sosem érzi magát kívülállóknak, és ez a legfontosabb szerintem.

Klopper Dávid: én több zsinagógába szoktam járni, így gondoltam írok egy kicsit a négy kedvencemről. Óbudai zsinagóga: ide járok leggyakrabban. Ez nem csak egy zsinagóga, ez egy társaság. Eltelt két év és elmondhatom, hogy az emberek itt nem csak péntekenként találkoznak. Hétről hétre vannak programok és elindult a reggeli ima is hétköznapiakon. Az emberek odafigyelnek egymásra, olyan, mint egy nagy család. Bárki számára nyitott család.

A Teleki tér hihetetlen hely! Mintha visszamentem volna az időben legalább száz évet. De az emberek mégis 30 alattiak. Itt találkozik a múlt, a hagyomány a jelenrel és a fiatalossággal. A dél-afrikai rabbi is csak színesíti ezt a különleges közösséget.

A Kazinczy utca: így képzelem el a zsidóságot 120 évvel ezelőtt. Nehezen tudok azonosulni ezzel a közösséggel, de mégis van benne valami különleges. Mindenki káftánban és kalapban jár fel a alá.

Magyar szót csak elvétve lehet hallani. Itt a jiddis a trendi. Első alkalommal talán barátságatlanok, de ha egy kicsit megismeritek egymást a közösséggel nagyon befogadóak tudnak lenni.

Vasvári: szeretek itt megfordulni, mindig kedvesek velem. Tudják milyen fontos nekem a hagyomány, és a rabbi próbál a jó irányba terelgetni. De tudja, hogy én nem olyan vagyok, mint ő. Fontos a vallás, de nem tud 100%-ig ekörül fogorni az életem.

Szendy Barbi: én a Frankel zsinagógát kedvelem leginkább. Az ottani rabbi, Verő Tomi, gyerekkoromból ismerem Szarvasról, még abból az időből, mielőtt rabbi lett volna. Azért járok ebbe a zsinagógába, mert mindig jó ott a hangulat, sok az ismerős, régi és új szarvasi korcsoportvezetők, madrichok és chanichok fordulnak meg ott az ünnepek alatt.

Lübeck Jutka: nem járok minden héten zsinagógába, de azért nem is csak főbb ünnepeken látni engem ilyen helyen. A mai napig nagyon jól emlékszem az első zsinagógás élményemre, ami a Bethlenben volt. Nehezen tudtam alkalmazkodni (vagy legalábbis úgy éreztem), hiszen egy vallásmentes környezetben nőttem fel, és így elsőre nem is tűnt annyira barátságosnak. Aztán évente megfordultunk ott, és egyre inkább megszoktam. Arra is emlékszem, amikor először mentem egyedül zsinagógába, ez a Frankel volt. Nagyon sokáig kicsit félve jártam, de amikor benyitottam, máris szembetalálkoztam ismerősökkel, és ez szerintem minden szarvasossal így van. Pont a fent említett élmények miatt preferálom ezt a két zsinait, de bárhova szívesen megyek, ahol mosollyal fogadják a fiatalokat.

Buttás Levi: mostanában a Frankelben fordultam meg

a legtöbbször. Néha nagyobb ünnepeken a Dohányban, vagy még inkább előtte, a téren 8-D. De nem volt ez mindig így. A kilencvenes években a legtöbben, akik péntek este nekiindultunk a csapatásnak, még a Rabbiképzőbe jártunk. Egész nagy tömeg gyűlt össze a József körúton a bejárat előtt, sokan még csak be sem mentek a zsinibe, akkora volt odakint a pörgés. Én azonban máig őrzöm a karzat illatának, a lépcsőforduló félhomályos ívének, a kiddusok hangulatának emlékét. Az volt az az idő, amikor néha még szombat reggel is lementem, volt úgy is, hogy gyalog (eh, akkor még a gettóban laktam). Ma már vége a gyaloglásnak, bringán rakom, általában ünnepek idején is, és a cél a Frankel. Verő Tomi és Bán Linda miatt, meg egyáltalán, a jó a társaság általában garantált. Van egy csomó szarvasos arc, nagyobb eseményeken pedig tuti feltűnik pár ember a rabbiképzős korszakból is. Hajaj, abban az időben még a Tomi is ott tanult...





**TÉLI TÁBOR
A 100 ÉVES
SOMERREL**
**DECEMBER 26-30.
ZÁNKÁN**

JELENTKEZZ MA!
INFO ÉS JELENTKEZÉS:
BIT.LY/SOMERTÉLI2012-JELENTKEZES

INFO: FACEBOOK.COM/HASOMERHACAIR
TEL: (70) 933 0068



megtöltött két és fél óras út.
Első Somer táborom felé tartok!

Sorra lélegzünk fel a buszon, amikor végre közlik, hogy le szállhatunk, megérkeztünk, mehetünk kajálni és talán oxigénhez is jutunk. Mezőkövesd, itt vagyunk! Ázunk, ebédelünk, aztán a nyitó mikádón megint kicsit ázunk, csak most már az eső miatt. Bár a Hatikva halkan szól, olyan meghitt és családias az egész. Nem a létszám miatt, hiszen a Somer bővül, egyre többen vagyunk, és összetartunk, hanem mert itt végre otthon vagyunk. Azok között, akikkel lenni szeretünk. Akikkel varázskörözhetünk egész éjjel, és akiknek azt is megbo csájtom, hogy kicsi a rakással ébresztenek – mind a hét fiú a csoportból, mikád előtt öt perccel. Ha az éjszaka közepén kifogytatok a témákból a szobatisztasággal, vagy mert egyszerűen csak beajultál, azért egy-két mosoly felderít. És aktív

Rohamosan teltek a napok, jóformán fel sem tudom már idézni melyik nap mi történt: hogy melyik nap látogattott el hozzánk Ilan Mor, Izrael állam nagykövete, vagy melyik nap sóztuk meg a legtöbbször a Bence teáját. Igazából egyik napot sem tudnám kiemelni, hiszen mindegyik *a legjobb* volt a maga módján. Minden nap történt olyasmi, ami miatt még jobban megszerettem ezt a közösséget, amit ezelőtt leginkább bíráltam – tévesen, anélkül, hogy igazából ismertem volna.

Egyszer csak eljött az utolsó hajnal, rá kellett jönnünk, hogy pár óra, talán még egy-két program, közös játék, pólóosztás, a madrichok megdicsérnek, hogy milyen jó volt velünk a tábor és ők is milyen jól érezték magukat, aztán vége. Senki sem akar hazamenni. Vissza az unalmas hétköznapiakba, magából a paradicsomból, az év közbeni Szarvasból. Fotózkodunk, pakolunk a buszba, majd újabb élvezetes két és fél óras utazás. Érkezés ugyanoda, a Planetarium parkolójába, egy utolsó Somer induló, hogy *A Somer a legjobb, a chanichok megörjítik a madrichot!*, hosszú ölelkezések és búcsúzás, bár majdnem fölöslegesen, mivel következő pénteken újra találkozunk. És ez így lesz, amíg világ a világ, hiszen *paam somer, tamid somer!*

Csillik, ki vagy a 7/1-be, mondd csak, csinálsz-e tábort még egyet?

Németh Noémi

Ahol otthonra találtam

Paam somer, Csill, só és tea, nomeg buszok, azaz: őszi tábor

Reggel fél hét, indulok, hogy elérjem 60 kilométerre lévő célot: a Népliget. Amikor negyedszeri próbálkozásra két hűséges madrich segítségével feljutunk az aluljáróból, a szarvasi indulás érzése fog el. Fehér busz, sorra érkező emberek, szervezkedés, ideges és izgatott

madrichok, rosh kenek és mindenki. A harmadik buszáterendezés után és miután bevártuk a későket, de még az ötödiket is, a 10:15-ös induláshoz 10:20-kor megjelenik Ligeti Dávid. Mindenki kész, kezdődjön a belső poénokkal, röhögőgörcsökkel és vécézési szokások miatti hisztikkel

reggeli tornázó is akad, annak ellenére, hogy felkelni a legnehezebb. De hogyan is telne el reggel a *Bedő-Csillik Morning Show* nélkül? Utána már könnyen megy minden, a mikád, reggeli, elindulni táncolni vagy peulára, sportolni, vagy egy jót játszani madrich time-on még így, tizenhat éves fejjel is.



Négy nap eufória

Mi van a téli tábor előtt? Hát Hanoar őszi tábor!

Tanulni és tanítani. Erről szólt 2012 legjobb őszi tábora. A *Szarvas Tábor* által támogatott eseményt óriási várakozás előzte meg. Izgatótan és elvárásokkal tele indult neki ennek a négy napnak. Csalódtam, pozitívan. El is mondom miért.

A nagy várakozásnak az egyik kiváltó oka, hogy ez volt az első nemzetközi Hanoar tábor. A tábor nemzetközisége pedig abban a körülbelül 20 főből álló, 15-16 éves belga hanoáros csoportban rejlett, akikkel november első napján a Dohány utcai zsinagóga előtt találkoztunk. A következő négy nap egymás megismeréséről szólt, korosztályonként eltérő módon és eszközökkel. A közös foglalkozás akár egy *art*, akár egy komoly beszélgetés, különleges élmény volt. Kíváncsi vendégeinkkel bármikor lehetett komoly vagy komolytalan témákról beszélgetni szállodánk szaunájában, jacuzziájában vagy valamelyik rendetlen szo-

bájában. Egy szervezetbe tartozunk, mégis nagyon másfélék vagyunk. Egyeznek az alapelveink, mégis van, hogy más dolgokra fektetjük a hangsúlyt. Ők fergeteges hangulatot varázsoltak, mi másfajta megkö-

zelítését mutattuk meg a dolgoknak. Ilyen viszonyok közt telt el négy euforikus nap. Egy igazán jó társaság és egy nagyon erős közösség voltunk. A madrichjainkkal még közelebb kerültünk egymáshoz, ők

mindig segítőkészek voltak, ha valamire szükségünk volt.

Mikor utolsó nap arra eszméltem, hogy vége, nagyon letörtem. Olyan volt, mint ha a legszebb álmom közben egy pohár hideg vízzel öntöttek volna arcom. Másnap az iskolában arra kellett rájónom, hogy én nagyon várom az ország legjobb téli táborát.

Csillag Marcell



„Eljött az idő, hogy ne csak álmodjunk egy jobb jövőről, hanem meg is valósítsuk azt!”

Yitzhak Rabin

Az Élet Menele Magyarország

ENSZ Holokauszt Emléknap
Budapesti Élet Menele
A magyar csoport részvétele a nemzetközi Élet Menetén
Auschwitz és Birkenau között
Jótekonysági koncert a Dohány utcai zsinagógában
Vagonkiállítás
Programok az ÖNKÉNTESNEK

www.eletmenete.hu

Gyere ÖNKÉNTESNEK!

מצעד החיים - פולין
MARCH OF THE LIVING - POLAND

TETT

A TETT foglalkozások célja, hogy 11–18 éves korosztályú gyerekeket bevonva foglalkozzunk a toleranciával. Megismerjük életközlelől azokat, akikről beszélünk. Eddig két foglalkozáson vettem részt, és szerintem sikerül elgondolkoztatni minket az adott emberek életéről és bővíteni a tudásunkat egy-egy társadalmi csoportról. Az első foglalkozás alkalmával kitértünk arra, hogy először magunkat ismerjük meg jól, mert utána könnyebb lesz másokról is véleményt alkotnunk. Voltak játékok, amelyek segítségével egymást és saját magunkat tudtuk jobban megismerni. Beszélgettünk arról, hogy mit jelent valójában a tolerancia, az elfogadás. Voltak feladatok, amelyeket pár csoporttársunkkal közösen kellett megoldá-

nunk, ahol az alapvető emberi jogokat ismertük meg. Volt, ahol meg egy-egy szerepet kaptunk, és így megízlelhattuk, hogy mit érez az, aki mondjuk ki van rekesztve a társadalomból, vagy valami okból nincs annyi lehetősége, mint általában a többségnek. A második foglalkozás alkalmával már egy társadalmi csoportra koncentráltunk: a hajléktalanokról volt szó. Egy hajléktalanszálló vezetője eljött az alkalomra, és az ő segítségével ismertük meg jobban, milyenek egy hajléktalan ember mindennapjai. Képek alapján beszélgettünk arról, hogy mi mit gondolunk róluk. Hajléktalanokról tett állításokról kellett eldöntenünk, hogy szerintünk igazak vagy hamisak-e. És beszélgettünk, feltehattunk kérdéseket olyan dolgokról, amelyek

nekünk nem világosak. Szerintem mindenkinek volt egy-két újdonság vagy meglepő dolog, amiről addig nem is tudott, vagy nem is sejtett. Ezek után pedig, akik akarták, azokkal elmentünk meglátogatni egy hajléktalanszállót, ahol közösen süttünk sütit és beszélgettünk az ott lakó emberekkel. Nekem eddig ez a program volt a kedvencem. Nagyon szomorú történetek hallottam, hogy emberek hogyan kerültek utcára, és nagyon örültem, hogy lehetőségem volt előjönni és megismerni, hogyan is működik egy ilyen szálló. A későbbiekben a csoporttal másféle szervezetekbe is el fogunk látogatni és más típusú emberekkel is meg fogunk ismerkedni. Nagyon ajánlom mindenkinek ezt a programot, akit egy picit is érdekel a téma.

Ismeretlen ismerősök

Az Ismeretlen ismerősök foglalkozáson a kisebb, 6-10 éves

gyerekekkel foglalkozunk. Az óra egy mesére van felépítve, és minden foglalkozáson a mese egy új fejezetét olvassuk fel a gyerekeknek, aztán ezt feldolgozzuk játékokkal és beszélgetéssel. Itt is ugyanúgy, akár csak a TETT programokon, az egyes társadalmi csoportokkal szembeni tolerancia a témánk. Az eddigi két alkalommal megismertettük velük a szereplőket, és elkezdtünk a cigánysággal foglalkozni. Nagyon jó, elgondolkoztató és az érzékenységre építő játékokat játszunk velük. Ezen kívül a mese felolvasása után mindig átbeszéljük a hallott történetet, hogy miről is volt benne szó, és rávezetők kérdéseket teszünk fel, hogy ők maguk jöjjenek rá dolgokra. A jövőbeni alkalmakkor szintén a mese további fejezeteit dolgozzuk fel, majd a program legvégére egy színdarabot fogunk bemutatni a mese egészéből. Én nagyon ajánlom minden gyereknek ezt az órát, nagyon hasznos és a gyerekek is nagyon élvezik.



Ne csinálj magadnak más programot...

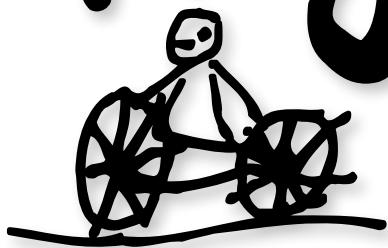
1. TURNUS: július 7–19. 2. TURNUS: július 21–augusztus 2. 3. TURNUS: augusztus 4–16.

Jelentkezni az interneten, a tábor weblapján lehet 2013. MÁRCIUS 24-TŐL. És most is készülünk különböző kedvezményekkel! :) Ha kérdésed lenne hívj minket a Bálint Ház Szarvas irodájában (061-311-6669) vagy írd nekünk emailt:

INFO@SZARVASTABOR.HU



Négy évszak, két kerék



Túlélőgyakorlatok nagyvárosi kerékpározáshoz I.

Ugyan télen kevesebben kapnak kerékpárra, de ideje elkezdenünk az alapozást, hogy mire jön a tavasz, felkészült legyen a sok honfiú és honleány székesfővárosunk útjainak velocipéden történő meghódítására. Városi harcos rovatunk nekik kínál praktikus tanácsokat és eligazodást az urbanizáció burjánzó aszfalt-dzsungelében. Túlélés, hatékonyság, elegancia. Ez a jelszavunk, ennél lejjebb nem is adjuk.

S ok, még gyakorlatlan kerékpárost megrémít a napi dzsihád képe, ami rendszerint akkor sejtik fel benne, ha elszánt bringást lát csapattani egy bádogdobozokkal zsúfolt közúton. Pedig kívülről sokkal parásabbnak tűnik a dolog, mint amilyen valójában. Ez azonban irracionális félelem, és némi munkával legyőzhető. Sőt, le is kell győznünk, hiszen bringázni a városban is élvezet – sőt, hasznos foglalatosság, mert gyors és praktikus. Ráadásul olcsóbb is a tömegközlekedésnél vagy az autózásnál, no meg lehet menő dolog is, elég csak a *cyclechic.hu* oldalt megnéznünk.



Suhanó elegancia – itt éppen zöldre várakozó állásponton, a Bajcsy-Andrássy sarkon (Fotó: Cyclechic.hu)

De csapjunk is a drótszamarak közé! A bringára szálló ember két nagy hibát követhet el: az egyik az, hogy nem készül fel a bringázásra, a másik az, hogy nem figyel útközben. De nézzük sorban a dolgokat, kezdjük a felkészüléssel.

Elméleti tudás

Ez egyszerű: tudd a kerékpáros közlekedésre vonatkozó KRESZ-szabályokat! Bringához nem kell jogosítvány, ami

rendben is van, ám ha részt akarsz venni a forgalomban, akkor a saját érdeked is azt diktálja, hogy ismerd a játékszabályokat. Mennyire kellemtelen már, ha minden egyes kereszteződésnél azon kell törnöd a fejed, vajon jöhet-e jobbról autó, vagy meg kell-e állnod, meg egyáltalán, mit jelent az a péklapát formájú tábla, amire olyan dühösen mutogat az a vörösödő fejű puflák teherautósofőr.

De nem kell megijedned, nem szükséges bevágnod a volapük Wikipedia első ezer szócikkét, ugyanis a legfontosabb, téged is érintő szabályok pár oldalon elérnek. Rovatunkban csak a legfontosabb részletekre térünk majd ki, ám lelkes városi bringások összegyűjtötték és elérhetővé tették mindazt, amit a KRESZ-ből mindenképpen ismerned kell. Most fogj egy browsert (...jó van, akkor bön-

gészőt), és töltsd le magadnak ezt a PDF fájlt: <http://tiny.cc/dnseow>.

Most komolyba, tízegyhány oldal nem egy nagy kihívás, háromnegyed óra alatt több szöveg jön szembe a Facebookon, szóval ezt is végig tudod olvasni elalvás nélkül.

Van, aki szerzett már jogosítványt, tehát KRESZ-vizsgát is tett, ám az ő számára is hasznos ez a gyűjtemény, mert

az autóvezetéstől eltérő megközelítést kíván a bringás közlekedés.

Előkészületek

Készítsd fel *magadat* és a *bringádat* is a közlekedésre!

Kezdjük veled: a biztonságos városi kerékpáros közlekedés egyik legfontosabb alapszabálya, amit meg kell tanulnod, a *láthatatlanság elve*. Röviden: kövess el mindent, hogy lásson téged a többi közlekedő, de mégis közlekedj úgy, mintha láthatatlan lennél. Oké, jön a magyarázat is. Legyél jól látható: működő lámpák a bringán, küllőprizmák és hátsó prizma, feltűnő színű ruházat, jól látható helyeken való közlekedés. Emellett figyelj arra is, hogy a többi közlekedő számára is érthetőek legyenek a szándékaid: ehhez elengedhetetlen a kanyarodási szándék jelzése, vagyis az indexelés, a határozott sávhasználat (tehát kerüld az állandó sávszélre húzódást) és más dolgok, de erről még később részletesebben szólnunk.



Budapest by cycle (Fotó: Hepaj)

A láthatatlanság itt úgy jön be, hogyha mindez megvan, még akkor is tekerj úgy, mint ha mégis láthatatlan lennél! Szóval ezek ellenére se számíts arra, hogy például az a kanyarodó autós meglátott és megadja neked az elsőbbséget, vagy a mögöttes jövő autóból is észrevették, hogy te balra akarsz fordulni, vagy az

az utas is látja, hogy pont mellette akarsz elmenni, amikor ő éppen ki akarja nyitni a kocsiját, hogy kiszálljon. Mindegy, számíts arra, hogy nem vesznek észre, így vigyáznunk sem tudnak rád, tehát elsőként vigyázz te magadra!

A járműved előkészítése is legalább ennyire fontos. Rendesen működnek a fékek?

Nem ugrál a váltó, vagy lötyög a kormány? Nem fog kiesni a pedál? Vannak működő lámpák elől és hátul? Van küllőprizma legalább az első keréken? Egyáltalán, megbízható és biztonságos az a canga, amire ráülsz?

És itt meg kell jegyeznem valamit: az egyik leggyakoribb, és talán legbutább hiba, amit sokan elkövetnek, hogy nem raknak lámpát a bicajra. Azonban egy az éjszakában láthatatlanul suhanó nindzsa bringás nem csak önmagára veszélyes, de a többi kerékpárosra is. És hidd el, még az agresszívebb taxisok közül sem szeretné senki, ha a lelkén száradna egy elgázolt biciklista. Lámpa nélkül este bringázni cikibb, mint lent felejtett sluccel csajozni, vagy lehányt balletcipőben pasizni. Szóval vegyél lámpát! Világos?

Szabályok, tévhitek

A kerékpár és a kerékpáros együtt *járművet* alkot (ez jogi kategória). Külön viszont nem. Mi következik mindebből?

A Zsidongó ez alkalommal a zsidó imák világába vezeti be a gyerekeket, ahol játékos, modern formában ismerkedhetnek meg az ősi imák szavaival, melyek személyes gondolataikkal kiegészítve válnak teljessé a könyvben.

Verő Bán Linda

zsidongó könyvek

bee jewish books

HELLO ISTEN!

ZSIDÓ IMÁK JÁTÉKOSAN, KEZDŐKNEK

ÍRTA:
VERŐ BÁN LINDA

RAJZOLTA:
PALLER ESZTER

A BÁLINT HÁZ BÜFÉJÉBEN IS KAPHATÓ

ből? Először is az, hogy járművel rendszerint az úton kell közlekednünk. Kivéve, ha ezt tábla vagy szabály tiltja (bringások számára pl. autópálya vagy autópálya esetén, vagy ha kint van a kerékpárral tilos tábla). Illetve a két éve hatályba lépett új szabály szerint akkor sem haladhatunk bicajjal az úton, ha ezzel párhuzamosan kerékpárút vagy kerékpársáv van. Ebben az esetben ugyanis ott kell tekernie a szabálykövető bringásnak.

A járda viszont a gyalogosoké. Meglepő? A zebra is. Ezért a zebrán a szabályos átkelés a bringa áttolását jelenti. Kivéve, ha kijelölt bringásáv-átkelő van a zebra mellett. Járdán pedig csak akkor tekerhet a bicajos, ha a párhuzamos úton tilos, vagy valamilyen lehetetlen a kerékpározás. Ám ekkor is legfeljebb óránként 10 kilométeres sebességgel mehet. Tehát lassan. És ne feledd: a bringás a járdán vendég. Ennek megfelelően is kell viselkednie, vagyis körültekintően és udvariasan, előzékenyen kell mennie a gyalogosok között. A közös közlekedés egyik alapelve ugyanis a gyengébb védelme: ahogy az úton elvárja a bringás, hogy az autósok és nagyobb járművek vezetői vigyázzanak rá, hiszen őt nem védi karosszéria és nem is tud hasonló sebességgel haladni, úgy a járdán lévő gyalogos is gyengébb, mint a bringás, ezért vigyáznunk kell rá.

Van egy életkori korlát is: 12 év alatti gyerek nem bringázhat közúton, ő csak a járdán vagy kerékpárúton tekerhet. Ezért a szabályos családi közlekedésre jó példa az, amikor a szülő az úton teker, és 12 év alatti gyereke pedig vele párhuzamosan a járdán. Vagy mondjuk mindketten a kerékpárúton.

Elég lehangoló, hogy ennek ellenére hány bringást látni a járdákon, sokan nem is törődve a gyalogosokkal tépnek, mint állat, pedig a járdázás nem igazán a civilizált közlekedés része – helló, Európa!

A következő részben a kerékpárutakkal és kerékpársávokkal, azok minden előnyével és hátrányával foglalkozunk majd (igen, van olyan is, nem is kevés). Előkerül majd az is, mi mindenre kell figyelniünk útközben, hogy ha már bringával indulunk, bringán is érjünk oda, ne gyalog, vagy esetleg mentővel. Szóval tavasszal folytatjuk, de addig is, ha van bármilyen kérdésetek vagy észrevételed, esetleg konkrét ügyben kérsz tanácsot, bátran írd a szarvastimes@gmail.com címre.

Furfangos Leves mester
a bringás csávó



HAZAI ÍZEK SZARVASRÓL

Gondoltál az elmúlt pár hónapban a szarvasi ételekre? Ahogy belépsz az ebédlőbe és próbálsz kitálcálni, hogy mi lesz a menü? Álmatlanul forgolódtál és folyamatosan csak a maceszgombóc levesre gondoltál? Hát akkor itt a megoldás, fakanalakat elő!

MACESZGOMBÓC LEVES

Hozzávalók a leveshez:

levescsont	80 dkg
sárgarépa	15 dkg
petrezselyem	10 dkg
petrezselyem zöldje	1 csomag
zeller	12 dkg
karalábé	8 dkg
fokhagyma	3 gerezd
vörshagyma	6 dkg
só	20 g
egész bors	1 g
levespor	5 g

Hozzávalók a gombóchoz:

pászkaliszt	30 dkg
só	2 g
őrölt bors	1 g
őrölt gyömbér	1 g
étolaj	0,5 dl
tojás	4 db
víz	2 dl

A zöldségek felvágása után rakjatok be mindent egy fazékba, öntsetek rá vizet, dobjátok bele a levescsontot is. Tegyétek fel a levest főni. Ez körülbelül 60 perc (függ az edény típusából, mi ajánljuk a kuktát, abban gyorsabban fő). Miután megfőtt a leves, alaposan szűrjétek le. Ha ez megvan, akkor főzzétek bele a már diónagyságúra gyúrt gombócokat, és adjátok hozzá a fűszereket. Körülbelül 20 perc alatt közepes tűzön főzzétek készre.

CSOKIS TEKERCS

Hozzávalók:

liszt	12 dkg
sütőpor	10 g
kristálycukor	12 dkg
vaníliás cukor	10 g
kakaópor	3 g

Először válasszátok külön a tojásokat, és a fehérjét verjétek fel kemény habbá. Utána adjátok hozzá a tojás sárgáját, majd egyesével az összes többi nyersanyagot, vigyázva, hogy a hab össze ne törjön. A tésztát előmelegített sütőben 180 fokon körülbelül 20-28 percig süssétek. Miután kihült, tetszőleges töltelékkel kenjétek meg és tekerjétek fel. Ezek után szeletelhetők.

Jó étvágyat!



Már jócskán benne vagyunk a télben, így sokkal több időt töltünk a négy fal között, mint szeretnénk. Itt egy tipp, hogy hogyan üsd el az időt! Emellett a közelgő hanukára is remek ajándékötlet!

Egy kedves kis pingvint ki ne szeretne? Manapság nagyon népszerű figura lett, bárátságos és nem csak díszként, de ajándékként is szolgálhat. Ráadásul végtelen variációkban lehet elkészíteni, és nagy kezűgyesség sem kell hozzá. Kreativitásra fel! :)

KELLÉKLISTA:



- ☛ két azonos méretű PET palack (pl. Coca Colás)
- ☛ ragasztópisztoly
- ☛ fehér akrilfesték
- ☛ fekete akrilfesték
- ☛ tetszőleges színes akrilfesték(ek)
- ☛ fényes akril lakk
- ☛ alapozó (akril)festék
- ☛ fekete alkoholos filc
- ☛ gyapjúszövet (a pingvin fejére pompomnak)
- ☛ kis darab szövet (a sálnak)
- ☛ vékony ecset
- ☛ vastag ecset
- ☛ olló
- ☛ sniccer (tapétavágó vagy japánkés)

1. LÉPÉS



Alaposan mossuk meg kívülről és belülről a palackokat és hagyjuk teljesen megszáradni. Fog-



AVAGY KÉZMŰVÉSSÉG KICSIKNEK ÉS NAGYOKNAK

juk meg az első palackot és vágjuk el a legalján körülbelül három ujjnyi magasságban, mint ahogy azt a kép is mutatja. Ez lesz majd a pingvin lába.

2. LÉPÉS



Most vágjuk félbe a másik palackot, körülbelül ott, ahol a címke kezdődne. Ez lesz a pingvin teste és feje. A többi palack maradéktól megszabadulhatunk, mert már csak ezt a két részét használjuk.

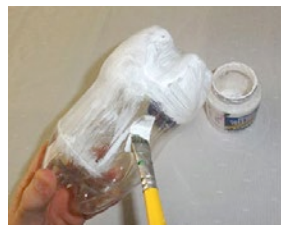
3. LÉPÉS



Illesszük össze a két részt. A hosszabb test rész keskenyebb lesz, így a lábat könnyen rácsúsztathatjuk. Ha rajta van, akkor a következő lépés az összeragasztás lesz. Kicsit nyomjuk beljebb az ujjunkkal a test részét, és egy kis csöppnyi ragasztót rakunk a műanyagra, de vigyázzunk, hogy ne legyen

nagyon forró, mert akkor deformálni fogja. Legalább négy helyen ragasszuk meg, lehetőleg szemközt oldalakon.

4. LÉPÉS



Most már egy darabban van a pingvin. Fontos, hogy ott, ahol összeragasztottuk legyen lent, mert még a festés után is látszódhat az összeillesztés, viszont így kevésbé zavaró, mintha az lenne a fej rész. Következik az alapozó festék, hogy majd a többi réteget szebben vihezzük fel. Fessük be az egészet, majd hagyjuk megszáradni.

5. LÉPÉS



Következik a has rész meg-rajzolása. Találtak itt egy sablont, ezt másoljátok le és illesszék a pingvin közepére, rajzoljátok körbe a fekete alkoholos filccel és hagyjátok megszáradni.

6. LÉPÉS



Ha megszáradt, akkor is vigyázzunk, hogy ne maszatoljuk el a fekete filccel rajzolt részt, miközben fehér akrilfestékkel bekenjük a pingvin hasát. Két-három rétegben nyugodtan vigyük fel a festéket, hogy szép legyen.

7. LÉPÉS



Ezután fessük be a test és a láb részét feketére, de a fejet ne, az a következő lépés lesz. :) Használhatunk hajszáritót is a gyorsabb szárítás érdekében. Ha kell, akkor filctollal húzzuk újra a has kontúrvonalát.

8. LÉPÉS



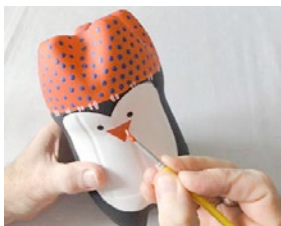
Válasszunk egy tetszőleges színt, és fessük fel a sapkát, majd hagyjuk megszáradni. Utána engedd szabadjárá a fantáziád a díszítésnél. Csinálhatsz pontokat úgy, hogy megfordítod az ecseted és a tejet a festékbe mártod majd a kalapra, vagy akár szivaccsal.

9. LÉPÉS

Mielőtt elkezdjük ezt a lépést, bizonyosodjunk meg arról, hogy a korábban felvitt



festékek teljesen megszáradtak, mert most rajzoljuk meg a szemeket és a száját, amihez használjuk a vékony ecsetet.



A szemeknek két kicsi fekete pontot rajzoljunk, a száznak pedig egy piros fordított háromszöget. Ha nem vagy annyira magabiztos, akkor papírból is csinálhatod és csak ragaszd oda.

10. LÉPÉS



Ha ezzel is megvagyunk és a szem és száj is megszáradt, akkor az egész pingvint fessük be egy réteg lakkfestékkel. Ettől szépen fog csillogni.

11. LÉPÉS



Most jön a díszítés. Ez opcionális, ráadásul amit itt bemutattunk, az is csak egy lehetséges variáció a milliónyi és egyéből. :)

A pompomot úgy lehet elkészíteni, hogy a mutató és középső ujjadra körülbelül ötvenszer feltekercsz egy fonalat, majd óvatosan lehúzd az ujjadról és középen megkötöd, mint ahogy a képen is látható.



Ezután váguk szét a két hurkot, és így kész lesz a pompomunk.

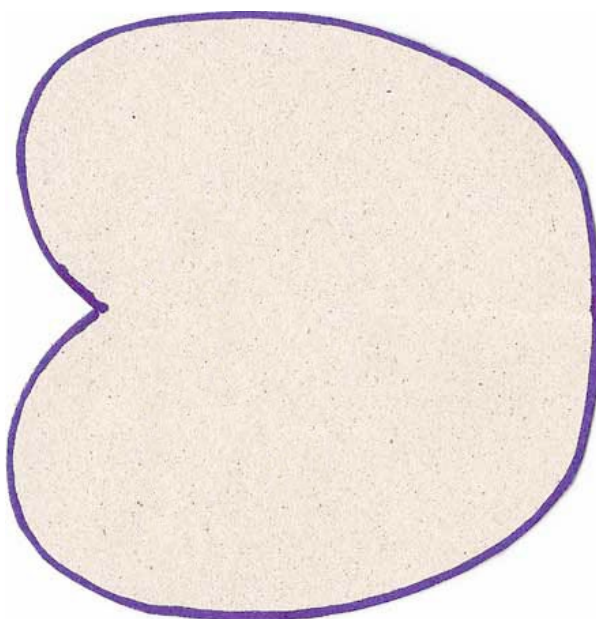


A ragasztópisztollyal ragaszszuk fel a pingvin fejének tetejére. Sálát bármilyen anyagból készíthetünk, csak vágjunk le egy hosszabb egyenes részt, tekerjük körbe és kössük meg. Még autentikusabb lehet, ha a szövet végét egy kicsit bevagdossuk.



És készen is vagyunk. Ugye, hogy nem olyan bonyolult? És ugye milyen aranyos?

A te pingvined milyen lett? Fotózd le és küldd el nekünk a képet a szarvastimes@szarvastabor.hu-ra!



Sablon a pingvin hasának megrajzolásához



Forrás: www.viladoartesao.com.br/blog/

Szavakkal nehéz leírni? Rajzold le! **Rajzpályázatot hirdetünk**

„SZARVAS NEKEM...” címmel.

Rajzold le nekünk, hogy mit jelent neked Szarvas! A kész munkákat nagy felbontásban scannelve, vagy lefotózva emailben (szarvastimes@szarvastabor.hu), vagy postán (**Szarvas Iroda, 1065 Budapest, Révay utca 16.**) várjuk. A rajzokat a tábor Facebook oldalán fogjuk megjelentetni, ahol bárki like-olhatja őket.

A három legnépszerűbb rajzot a Szarvas Times következő számában is publikáljuk, illetve a legjobb rajz készítőjét egy szarvasi ajándékkal is **megjutalmazzuk!**



BűnBakik 2

Mi a bajod velem? Az, hogy piréz vagyok?

Mikes Hanna vagyok, 23 éves, nő, egyetemista és piréz.

Milyennek képzel el a leírás alapján? Okosnak vagy butának? Szegénynek vagy gazdagnak? Vagy felkaptad a fejed, mert nem érted, kik azok a pirézek? Helyes, mert ők nem is léteznek! Ám a magyarok 59%-a mégsem szeretné, hogy pirézek költözzenek az országba... Hogy lehet ez?

2006-ban a Társi közvélemény-kutató cég a nem létező pirézekkel tudta felmérni, hogy a magyarok mennyiben utasítják el az idegeneket. Az *idegengyűlölet*, más szóval xenofóbia, az idegenekkel szembeni negatív érzelmeket jelenti. Azzal, hogy létrehozták ezt a nem létező idegen csoportot, a kutatók felmérték, hogy a magyaroknak hány százaléka ellenezné a be-

településüket attól függetlenül, hogy semmilyen okuk nincs gyűlölni őket: nem ártottak senkinek, hiszen nem is léteznek. Ám még így is inkább elutasítók, mint befogadók vagyunk velük szemben. Ez az arány 2007-re csak nőtt, mikor megismételték a felmérést, már a magyarok 68%-a nem kért a piréz lakosokból.

Mások elutasításában Magyarország az élmezőnyt követő helyen van: 2005-ben 24 országban készítették felmérést annak megállapításának céljából, hogy melyik ország mennyiben utasítja el a bevándorlókat, a számukra idegeneket.

Ám Szarvason az előítéletekről szóló párdeszünkön több csoportot is megpróbáltunk „átverni”, mikor megkérdeztük, hogy mit szólnának hozzá, ha pirézek költöznének az országba. Szerencsére mindannyian értetlenkedtek a kérdés miatt, amiből látszik, hogy ti nem akartatok ítélni egy olyan népről, amelyet nem ismertek (hiszen nincs is).

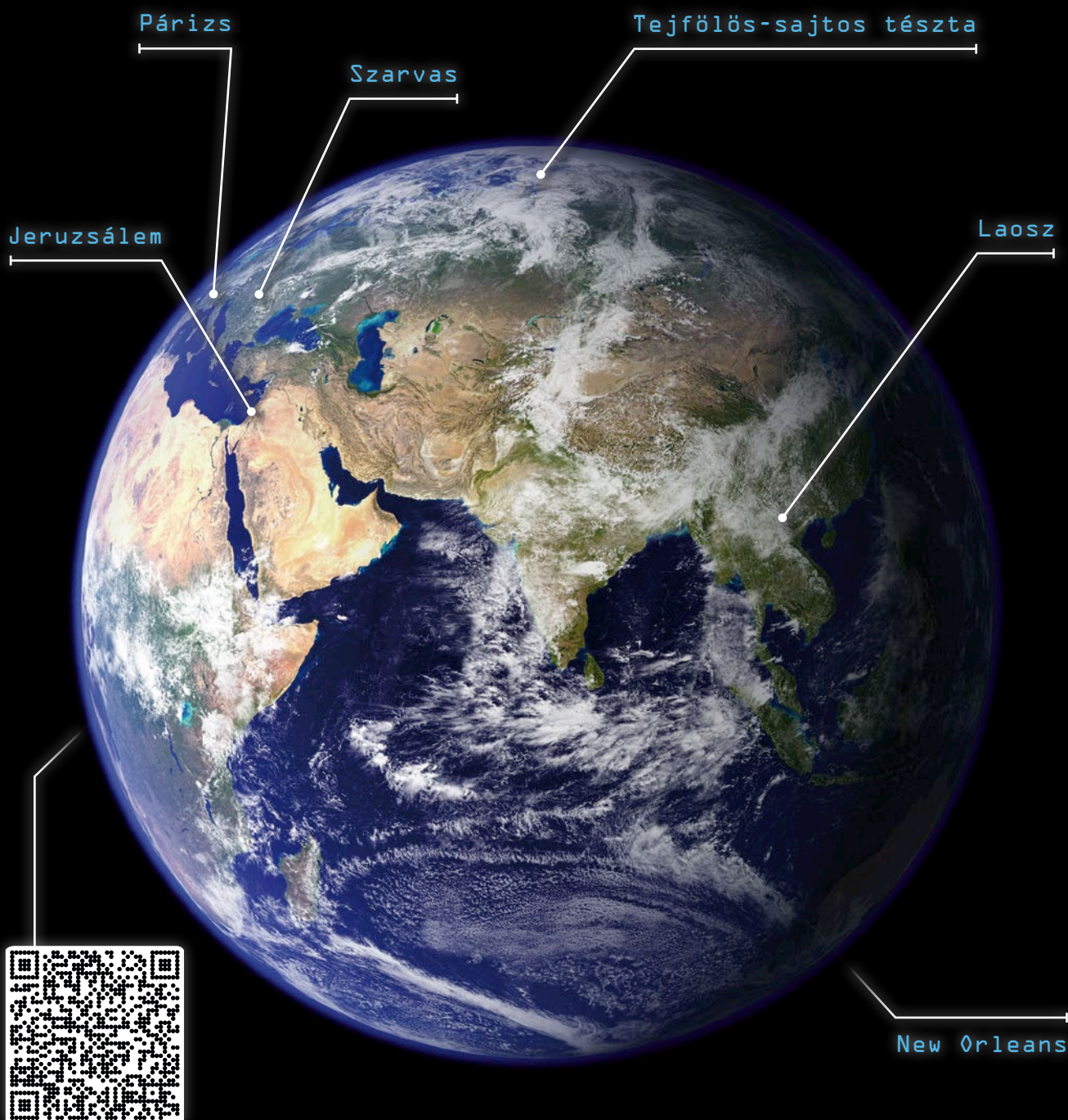
Ha zavar az, hogy mások mindenféle racionális ok nélkül ítélnék el etnikumokat, csoportokat, csatlakozz a *TETT* – *Te tudsz tenni* szarvasi csoporthoz! Érdeklődj a tett@szarvastabor.hu-n!



SZARVASI

VILÁGJÁRÓ

a szarvasi ifjúsági tábor világutazó magazinja – I. évfolyam 1. szám, 2012 tél



A LEGJOBB HELYEK

a madrichok, korcsoportvezetők, specialisták és táborvezetők szerint

Álomköpeny



január 13.

vasárnap 16:00 - 19:00



Itt van Tu BiSvát, ami a zsidóságban a környezetvédelem ünnepe is. Gyere velünk és védjük a környezetet együtt Naftalival!

Bálint Ház | VI. ker. Révay u. 16. | www.balint haz.hu



Lécelj le velünk!



SZARVASTABOR.HU/SITABOR2013

KEDVES OLVASÓNK!

Arra gondoltunk, hogy ezentúl minden lapszámunkban kiválasztunk egy témakört, amibe megpróbáljuk magunkat mélyebben beleásni pár oldal erejéig. Így született meg első témakörünk, a Világutazó, mert ki ne szeretne utazni? Valószínűleg a csomagolás részét sokan kihagynánk, de legyen akár közeli, vagy messzi egzotikus a célpont, az utazás mindig egy kaland.

Olvashattok rövid beszámolókat madrichoktól és korcsoportvezetők-től arról, hogy mi a kedvenc helyük a világon és csemegézhetnek különböző kultúrákról szóló érdekes információkból és viccekből, amiket elszórtunk az újságban. Helyet kapott itt egy mese első fejezete is, ami az *Ismeretlen ismerősök* címet kapta, és egy kicsi lány szemszögéből fogja több részben bemutatni a világot, amiben él, és azt, ami körülveszi (mert hát sok esetben – és az övében is – ez nem ugyanaz). Ezen kívül két ajánlót is találtok: a *BarCelona – Lakótársat keresünk* című filmről és a *Világfalu* című sorozatról. Ez utóbbit szeretném is egy kicsit kiemelni.

Amikor beszélgettük arról, hogy milyen utazós témáról írhatnánk, Hanna fejében máris megjelent a 2005-ben készült dokumentum sorozat, amit az egyik kereskedelmi csatornán sugároztak. Én halványan emlékeztem rá, viszont most újra belevettem magamat a Youtube-nak köszönhetően és teljesen elvarázsolt. Minden részben több kultúra szokásait mutatja be egy adott tematika alapján, és emellett, hogy sok olyan információt is hallhatunk, amit esetleg eddig nem tudtunk, tényleg olyan érzésed van, hogy egy kicsit közelebb kerülünk egymáshoz, a többi kultúrához. Érdemes belekukantani, mindegyik rész körülbelül 25 perc hosszú, érdekes tematikákkal, és (sajnos) összesen 12 rész készült. És végül, de nem utolsósorban találtok egy naplóbejegyzést dr. Paszternák András (aka Paszti) blogjáról, amit a Szarvas T-Shirt Dayről írt, ami két volt táborozónk által szervezett globális eseménnyé nőtte ki magát. Jó mazsolázgatást!)

Jutka és Hanna



A LEGJOBB HELY!

Mi a kedvenc helyed?

Ezt a kérdést tettük fel madrichoknak, korcsportvezetőknek, táborigazgatóknak, szóval a csapat tagjainak. Az első menetben válaszolóik vallomásait alább olvashatjátok.



MARTIN LEVI: drinking tea on Trafalgar square after talking to Dr. Watson. Walk on the same sidewalks, where Pink Floyd walked when they were neither Pink nor Floyd. Go around the places where Jack the Ripper would wait for you in the dark around 100 years ago, but still keep calm and carry on. Yes, mates, it's London callin'!

KISPASZTI: utazási célpontot ajánlva két kanyarra hívnám fel a figyelmeteket. Az egyik Izraelben, az 1-es számú főúton található közvetlenül az ország fővárosa előtt. Ez az a dupla kanyar, amely után – Tel-Aviv felől érkezve – feltűnnek Jeruzsálem első, terméskővel borított házai. Az utóbbi időben sokszor jártam erre, de a leírhatatlan érzés nem csillapodik egy-egy újabb vizit alkalmával sem. Pár másodperc, amíg a busz vagy a kocsis átsuhan rajta, de évezredek imáit idézi fel: „Jövőre Jeruzsálemben!”.

A másik kedvenc kanyarom Idehaza található Békés megyében, az Alföldön. Pár kilométerre Békésszentandrásról, ugyanannál az útelágazásnál, ahol a helyi Arborétum felé is le lehet térni. Ha a 44-es főúton haladtok Békéscsaba irányába, kérjétek meg Szarvas előtt a sofőrt, hogy az „Arborétum” táblánál forduljon jobbra...

SZOMOR DANI: ha országot kéne mondani, akkor Portugália. Imádom a déli országokat, leginkább ott éreztem a déli népekre tipikusan jellemző életvidámságot úgy, hogy közben nincs erőteljesen jelen a turizmus. Ráadásul eléggé visszafogott egy népség. Izrael alap, élttem is ott, gyerekkori emlékek kitörölhetetlenül megszerettetek velem ott mindent. Ha megérzem azt a tipikus tel-avivi nyári levegőt a partközelségben, egyből előttem valami megmagyarázhatatlan zen nyugalom, hogy otthon vagyok.

RÓNAI OREN: mikor ideköltöztem Izraelből, első állomásom Győr volt. Imádom beszélni a városba, kiülni a Duna-partra, megenni egy fél zacskó szotyit, majd kimenni ETO meccsre és megenni a másik felét. Elég sok dolog és emlék köt ehhez a városhoz, hiszen itt nevelkedtem. És nagyon szeretek alkalomadtán oda visszamenni és nosztalgálni egy kicsit: :)

BALIGA JUDIT: a kedvenc városom – lehet, hogy elcsépelten hangzik – Párizs. Öt csodálatos hónapot töltöttem kint a Sorbonne-on ösztöndíjjal. Ez talán egész Európa egyik leghíresebb oktatási intézménye, én mégsem a sulira emlékszem vissza a legszívesebben, annak ellenére, hogy szuper tanáraim voltak, és nagyon izgalmas dolgokról hallgattam előadásokat. Sokkal emlékezetesebbek számomra a gyönyörű párizsi épületek a kis erkélyekkel. A Sacré-Coeur

– amely egy kis dombon található templom – környéke egyszerűen lenyűgöző. Sok turista szemeli ki persze, így aztán rengeteg utcazenész, árus és mindenféle mutatványos található az előtt álló téren és lépcsősoron. Ezt a képet is ott készítettem erről a fiatal srácról, aki profi focista-légtornász keverékeként zsonglorkodott a focilabdával!

Figyelem! Nehogy utánacsináljátok! A város egyébként nagyon multikulti, rengeteg különböző származású ember él együtt, ebben kicsit hasonlít Izraelre. Imádtam elnézni a metrón utazó tömegeket, hiszen mindenkinek annyira más az arca, a bőrszíne, a vallása és az öltözködése. Igyekeztem megismerni sok különböző embert, és csupa pozitív élményt gyűjtöttem. A nemzetek gasztronómiája is érdekelt persze, így kipróbáltam a marokkói ételeket, egy kis afrikai éttermet, az arab süteményeket, a spanyol és a brazil húsokat és a hagyományos francia konyhát is, íme a kedvenceim: sült banán és pesztós csiga.

Viszont ha Párizsban jártok, semmiképp ne hagyjátok ki azt a palacsintázót (*creposuk.fr*), ahol hatalmas, finom nutellás palacsintákat árulnak, zöld banánnal töltve. Ezelőtt sosem ettem zöld banánt, de a lényege az, hogy nem gyümölcsnek, hanem zöldségnek számít és kicsit sós íze van. Higgyétek el, a nutellával páratlan íz kombinációt alkot!

Rengeteg izgalmas dolog található még a városban, a kulturális események olyan tárházából lehet választani nap mint nap, hogy zavarában az ember nem is tudja, mihez kapjon előbb. Viszont ami minden korosztálynak, gyerekeknek, felnőtteknek izgalmas helyszín, az a *La Villette*.

Egy hatalmas kert, épületek sokasága, tengeralattjáró, kiállítások, játékok, és egy hatalmas gömb alakú mozi várja az izgalomra éhes franciákat és külföldieket. A mozi terem érdekessége, hogy a talpadtól a fejed búbjáig minden irányban vázson található, így olyan érzés, mintha benne lennél a filmben! Ezt mindenkinek ki kell próbálnia egyszer! Jó utat kívánok!

MOLNÁR DÁVID DÖNCI: kedvenc helyem a világon Laosz, mert a Távol-Kelet egyik legszebb országa. Páratlan föld- és vízrajzi különlegességekkel, az alsó hangon is egzotikus ökoszisztémáról nem is beszélve. Ami miatt a kedvenc helyem, az nem más mint, a laoszi művészet. Hatalmas kőből készült templomai és szobraik fittyet hánynak az idő vasfogának. A természet által körbeölelt történelmi csodák még ma is elképesztő állapotban vannak. Ez teszi számomra Laoszt olyan különleges hellyé.

EYAL YERUHAM: kedvenc helyem az egész világon (egyelőre) a Budai Vár. Hogy miért? Mert imádom a hangulatát. Régi, szép és gyönyörű a kilátás – főleg este –, egyszerűen lélegzetelállító, ahogy ki van világítva a város és lehet látni a parlamentet és a Lánchidat. Ezen kívül nagyon sok jó emlék fűz a Várhoz, és sok jó koncerten voltam ott különböző fesztiválokon.

MINA PASALJIC: a kedvenc helyem egy utca Belgrád központjában, a régi városrészben van. Régi épületek, macskaköves az út, és tele van nagy fákkal és kávézókkal. Gyönyörű a kilátás és tökéletes

rálátásod van a folyóra és az új városrészre, amit Új Belgrádnak hívnak.

ROSENBAUM ESZTER: nehéz kérdés. Ha ország, akkor Izrael, ha város, akkor Szópol. Most inkább az utóbbiról írnék, az előbbiről szeretem hallgattatni már sokat. Szópol Bulgária délkeleti részén fekszik, óvárosa egy félszigeten nyúlik be a Fekete-tengerbe. Az első képek, amik beugranak, amikor Szópolra gondolok: az óváros szűk utcái és jellegzetes házai, filctollal felosztott fapadok a kertmoziban, jazz klub, finom halételek minden mennyiségben, az estére megvilágított erőd hangulata, napsütéses tengerpart.

BALKÁNYI NÓRA: nem meglepő, hogy nehéz kérdés ez. Van egy olyan érzésem, hogy mivel nem voltam még Izlandon, Új-Zélandon, Dél-Amerikában vagy a kaliforniai Yosemite parkban, az ultimate kedvencek még előttem állnak (lehet repjegyekkel megajándékozni). Viszont eddig is nagyon szerencsésen láttam sok mindent, a nyertes pedig Párizs, Barcelona és a síeléssel összekötött mindenféle hegyek, legyen ez mondjuk az Alpok. Emellett a dániai, fjord partján fekvő, igen félreeső és annál is kisebb *Rønshoved* (ejtsd: „hronszűj”) is kedvenc helyszín marad, ahol egyszer négy hónapig laktam. Képet is erről kaptok, mivel van egy olyan érzésem, hogy nem ide rohantok majd, ha legközelebb utaztok.

HERENDI ESZTER: Olaszország bármelyik pontja. Szerencsésnek érzem magam, mert igazán sokat utazom (főleg Európa-szerte), és minden helynek megvan a maga különlegessége, csodálatos részei és atmoszférája. De nincs még egy olyan hely, ahol annyira otthon érezném magam, mint Olaszországban. Minden évben másfél hónapot töltök



Lignanóban, heteket Rómában, napokat Velencében, de Firenzét és Milánót is szeretem. Szicília pedig egy tökéletesen más, elképesztő és hihetetlenül egyedi, szavakkal alig leírható hely. Beszélek olaszul, imádom az olasz ételeket, az olasz emberek vidámságát és nyitottságát, a jóképű olasz fiúkat, a piros Vespákat és a csodálatos művészeti élményeket, amelyekben részünk lehet itt. Minden alkalommal képes valami újat adni (még ha Róma az örök város is;) és felpörgetni, vagy ha arra van szükség, megnyugtató. Olaszország az én második otthonom. :)

JAMBRIK ALEXA: Párizs, azon belül is a *Montmartre* negyed. Nagyon megfogott a hangulatos kávézók és az utcán rajzolgató, festegető művészek látványa. Az egész hely is olyan, mint egy igazi hamisítatlan párizsi festmény. Ennek a negyednek külön hangulata van, szűk kis aszimmetrikus utcákon át juthatsz fel a dombocskára, és nem mellesleg a *Sacré-Coeur* is itt található. A székesegyház éjszakai megvilágítása még monumentálisabbnak és gyönyörűbbnek mutatja az épületet, mint amilyen valójában.

SZÉKELY GÁBOR KATALIN: 1. § A kedvenc helyem, az mindig ahol épp vagyok. 2. § Ahhoz, hogy az első paragrafus lépjen életbe, három dologból kettőnek kell teljesülnie. Ez a három a következő: 2. § (1)

Legyen nálam feltöltve a telefonom, (2) legyen ott Viktor (az Eichner), (3) legyen előttem egy nagy tál tejfölös-sajtos tészta.

HÓDOS ÁDÁM:

számomra a legkedvesebb hely a világon nem más, mint Budapest. Sokan, akik itt élnek nem is néznek fel a házakra, a tornyokra, csak a járdát figyelik meredten, nehogy belelépjenek valamibe, pedig ez a város arra vágyik, hogy észrevegyék a szépségét. Amikor azt mondom szépség, nem azokra a csecsebecsére gondolkodom, amiket a turistáknak mutatgatnak, mint a nők az új fülbevalójukat, hanem azokra a házakra, amik ugyan kicsit leharcoltak, de éppen olyanok, mint egy örök heg az ember karján, egy emléket őriznek. A parkok, amik mosolygódöröskék, a folyton dolgozó és megfáradt Budapest arcán. Ha belegondolok, az életem minden nagy eseménye itt történt, tehát ez a város az otthonom, így melyik hely lehetne kedvesebb számomra, mint az otthon. Azt gondolom, ha az összes budapesti így gondolná és felemelné a tekintetét, nemcsak a várost látná szebbnek hanem a lakóit

tudtad?

A második világháborúban sajátos eszközhöz folyamodott az amerikai hírszerzés. Navajo indián tengerészgyalogosokat képeztek ki rádiósoknak, akik a bonyolult kódolás helyett a saját anyanyelvükön továbbították a parancsokat, amit az ellenség képtelen volt megfejteni.

is. Nekem Budapest otthon, szeretem, munka.

SZENDY BARBI:

szeretek utazni, sok kedvenc helyem van, akad azonban egy dolog, amit mindenhol megteszek. Választok egy kávézót és leülök a teraszára, vagy kinézek egy szimpatikus

padot, leülök és nézem a város forgatagát. A legutóbbi padot Jeruzsálemben találtam a Yafo utcában, a Mahane Yehuda piac mellett, ami egy másik kedves helyem a városban. Miután a barátommal végigjártuk a piacot, felszerelkeztünk egy kis csokis süttivel és szőlővel, leültünk nézelődni. Figyeltük az előttünk elrohanó sokféle embert, akik a piacról tartottak hazafelé, úgy tűnt mindenkinek nagyon sietős, mi pedig csak ültünk ott és néztük a különböző helyről érkező emberek kavalkádját.

SASHA: most perpillanat New Orleans – az Egyesült Államok 46. legnagyobb települése, a jazz zene fellegvára, a lazaság fővárosa és nem utolsósorban a New Orleans Saints amerikaifoci-csapat otthona, amit egy hatalmas Dome-nak (kupola) nevezett építménnyel is jeleznek. Who Dat!

Dánia, fjord, ingovány: Nóckedvenchely



barcelo na

Lakótársat keresünk (L'auberge espagnole, 2002)

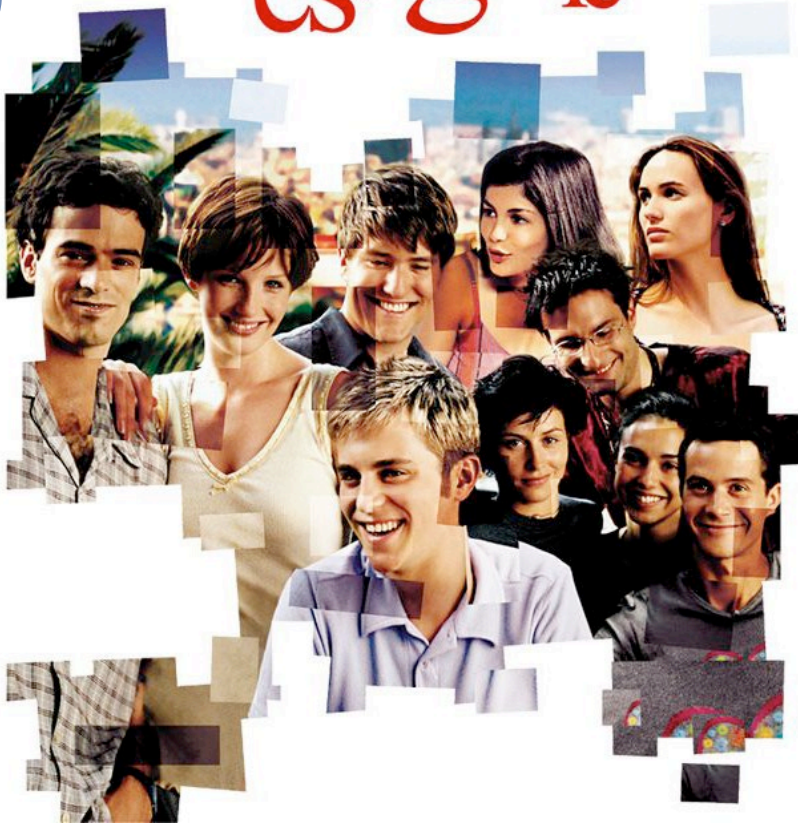
Láttuk, tudjuk, most megismételjük: a már tíz éve bemutatott spanyol-francia *Lakótársat keresünk* az a feelinget ontja magából, amit nagyon érdemes minimum egyszer átélni. Ha bennetek van a bugi, egyetemre jutva sokféle lehetőségetek van kijutni – akár saját anyagi háttér nélkül, önkénteskedve. A *Lakótársat keresünk* főhőse, Xavier 25 éveser megy a híres Erasmus-ösztöndíjja Barcelonába. Itt sokan élnek sharec flatben, vagyis olyan nagy lakásokban, ahol a sok szobában akár hatan-heten is együtt élnek. A sztereotípiáknak bájosan engedő szereplők Olaszországból, Angliából, Svédországból, Dániából, Németországból, Törökországból és persze Spanyolországból kerültek össze egy helyre. A *Lakótársat keresünk* hozza amit elvárhatunk tőle: a mókás félreértéseket, a viharos szerelembe eséseket, a nagy önmegtalálásokat. Az egész film mindemellett le is van öntve egy jó nagy adag Barcelonával. Az épületek, a kertek és néhány az épületeken futó kertek egész egyszerűen annyira szépek, hogy önmagában is elég lenne csak az amúgy szépen fényképezett várost figyelni.



Ha nem is juttok ki huzamosabb időre, csak pár napra Barcelonába, akkor is menjetek be Noá, volt szarvasi madrichunk kürtőskalácsosójába, a Ximenesasba (Carrer de Jaume I, 3, 08002 Barcelona)!

Nóc

l'auberge espagnole



VICCEK

A VILÁG MINDEN TÁJÁRÓL

Egy borongós őszi napon az öreg indián elmegy a varázslóhoz és megkérdezi:

- Milyen lesz a tél?
- Kemény hideg tél lesz.
- Biztos?
- Biztos.
- Gyűjtsék fát?
- Még kérde? Gyűjts!
- A családom is gyűjtsön?
- A családod is.
- Az egész törzs gyűjtsön?

– Az egész törzs... persze.

Az öreg elbalag, a varázslónak pedig kezd rossz lelkiismerete lenni. Mi van, ha felesleges munkát adott az öreg-

nek? Hát bemegy a városba, a meteorológiai intézetbe, és megkérdezi:

- Milyen lesz a tél?
- Kemény, hideg tél lesz.
- Biztos?
- Biztos. A szatellit-felvételeken remekül látszik, hogy az indiánok már mindenfelé gyűjtik a fát...

Az eszkimó bemegy az étterembe:

- Kérek egy kólát – szól a pincérnek.
- Jéggel vagy jég nélkül? – kérdi a pincér.
- Ne idegesítsen fel!

Károly felhívja az orosz rokonait:

- Hány fok van most nálatok?
- Mínusz 16.
- Jól van akkor, mi már nagyon aggódtunk, mert itt nálunk a hírekben azt mondták, hogy kint nálatok sokkal hidegebbek vannak!
- Ja, hogy kint? Ott mínusz 51!

Egy ember megy a sivatagban és találkozik egy beduinna.

- Elnézést, meg tudná mondani, merre van az oázis?
- Persze, menjen itt egyenesen előre, aztán kedden forduljon balra!

tudtad?

Izlandon bárki folytathat orvosi tevékenységet, ha kirak egy táblát a következő felirattal:
Scottulaejnir, ami magyarul kuruzslót jelent.

PÓLÓT FEL!

egy különleges este margójára

Felemelő érzés volt tegnap este szarvasi ifjúsági vezetőnek lenni. Két amerikai táborozó, Ilanna Starr és Molly Schneider kezdeményezésére – szó szerint világszerte – tábori pólóba öltöztek kicsik és nagyok. Az első Szarvas Shirt Day összekötötte a Körös-parton, az évek hosszú során át életre szóló élményeket szerző táborozókat a Föld megannyi pontján.

Sokat látott madrichként nem voltak nagy elvárásaim, gondoltam egy-két hozzám hasonló megszálolt biztos magára ölti majd a gúnyát, de... Ezzel szemben tábor történeti óráknak lehettünk szemtanúi. A piros betűs napot megelőzően Londonból, Micpe Jerikóból érkező első felvételek után 22-én kora reggel befutott egy-egy düsseldorfi és moszkvai fénykép. A délelőtti órákban lassan csordogáltak a fotók, összhangban az általam is vártakkal. Talán az eltérő időzónának köszönhetően délután négy órát követően aztán beindult az áradat. Percenként kerültek fel egyéneket, kis csoportokat tábori t-shirtben ábrázoló alkotások. Akadt, aki a plüssállata-

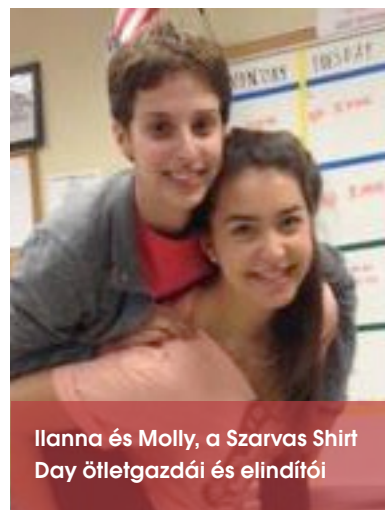
it vagy házi kedvencét ruházta fel az egyenkék-fehér, vagy az egyre több tarka színben pompázó recepción vásárolható emléktárggyal. A munkából hazaérve le sem tudtam venni a szemem az esemény két, párhuzamosan frissülő Facebook-oldaláról. Pozsony, New York, Belgrád, Sydney, Riga, Torontó,..., hogy csak néhányat említsek a városok közül. India, Szingapúr, Mexikó, Albánia... – nőtt folyamatosan az érintett országok listája.

A képek mellett az azokra nyomott like-ok száma is megállás nélkül gyarapodott, jelezve, a program nem merült ki a fotó elkészítésében és posztolásában. Figyelünk, figyelünk egymásra, s együtt tudunk örülni egy-egy újabb társunk csatlakozásának. Voltak, akik már rég nem járnak Szarvasra, voltak, akiknek az előző nyár volt az első, s szép számban akadtak régi motorosok is. Az egyik legmeghatóbb pillanat az volt, amikor a nyári üdülőhely egyik helyi alkalmazottja jelent meg az egyenruhában. Volt a világban több mint 200 emberke, akiknek október 22.

ugyanazt jelentette, akik szentettek legalább egy röpke pillanatot annak a helynek, amelynek nagyon sokat köszönhetünk. Minden elismerés az ötletadóknak, a táborvezetésnek, amely támogatása nélkül bizonyára egy lokális amerikai kezdeményezés maradt volna ez a határokon, kontinenseken átívelő program. A pólónap bebizonyította: a tábor varázsa mégsem törik meg a kerítésen kívül, a kötelék meghódíthatja a virtuális teret is.

Ramat Gan, Izrael, 2012. október 23.

Dr. Paszternák András
(KisPaszti)



Ilanna és Molly, a Szarvas Shirt Day ötletgazdája és elindítója

tudtad?

New Yorkban büntetlenül nyelvet ölthetünk azokra a nőkre, akik a moziban a vetítés alatt hangosan vitatják meg a film lehetséges végkimenetelét.

CSERNUS FANNI

ISMERETLEN ISMERŐSÖK

Hol volt, hol nem volt, Európa szívében egy kicsiny ország fővárosában, Budapesten állt egy csodálatos ódon épület, melynek hatalmas kapujának olyan magasan volt vas-kilincse, hogy az embernek jóformán lábujjhegyre kellett állnia ahhoz, hogy kinyithassa a súlyos ajtót.

A kaput két kőszobor védte. Két erős, lándzsás férfit ábrázoló kötömb.

Ennek a háznak a harmadik emeletén a hetes számmal ellátott ajtó mögött volt a világ. A heted-hét országon túli, hétfejű sárkányok uralta, hét törpe által békésen lakott otthon, legalábbis egy kislány számára ezt jelentette a szegekkel bevert hetes szám az ajtón.

Panka volt ennek a varázslatos világnak a hercegnője. Ő uralkodott az ajtó túloldalán. Szobája telis-tele volt válogatott mesekönyvekkel, Legókkal, és tucatszám heverték a kosárban babák. Volt műanyag teázó asztalka, színes csészékkel, különböző mintákkal tarkított trenderlik, amiből minden hanukakor egyvel több került a játékpalcra, hatalmas Legópalota, kisvasút távirányítású vonattal, egy csöpp világ tele mindennel, amiről egy gyermek álmodhat. És persze a baldachin alatt a pihe-puha ágyban ott volt Dubi, a puha barna plüssmackó sötétzöld kipával a fején. Dubi kíváncsi

volt. Ő volt Panka kedvenc játéka. Sőt több is volt egy egyszerű játéknál, ő volt a kislány legjobb barátja. Mivel kevés gyerekkel találkozott és testvére sem volt, nem sok pajtást tudhatott maga mellett, sőt a rongyos kabalán kívül igazán senkit.

Panka szerette az ablakból nézni a ház előtt elsuhanó villamosokat, az esőben ernyő alá húzódó járókelőket, a szökdécselő gyerekeket, akik hangosan nevetve meséltek édesanyjuknak a világról, legalábbis arról a szeletéről, ami az övék volt.

A kislány, bár megvolt mindene, mégis arra vágyott, hogy ő utazzon a 4-es, 6-os jelzésű óriáskígyón, ami reggelente emberek tucatjait nyeli el. Arra vágyott, hogy az esőben bebújhasson egy hatalmas ernyő alá és közelről láthassa, ahogyan a hűvös cseppek az aszfaltra csapódnak, hogy egyszer végre az életben őt hallgassa az anyukája és ne a telefont, amiből mindig idegen emberek szigorú hangja szűrődött ki. Szerette az ablakon túli világot nézni, sze-

rette és egyben utálta, mert félt tőle. Bizonytalan volt ott kint, ott ugyanis nem ő volt a hercegnő, nem ő uralkodott, ott csak egy aprócska lány volt az emberek sűrű tömegében. Sok mindent utált, ami nem adta meg neki a meleg rózsaszín szobában megszokott biztonságérzetet. Utálta a bogarakat, a vízzel teli habos kádat, a forró spenótot, a konyhát felmosás után, amikor még csúszós és fényes, egyszóval veszélyes. Nem szerette a többi gyereket, mert sokszor semmibe vették játékszabályait, nem szerette a felnőtteket, mert úgy érezte nem figyelnek rá. Amit mond nekik, csupán szavak, melyek köddé válnak, mielőtt meghallanák azokat. Nem szerette azokat sem, akik számára nem voltak megszokottak, külsejük eltért az övétől, vagyis a bőrük fekete volt, vagy barna, a szemük szűk és vékony, nem szerette őket, mert ismeretlenek voltak számára. Mindennél jobban azonban a legfélelmetesebbtől tartott: a remegő kezű, ráncos bőrű, vaskos botra támaszkodó, töpörödött idősektől, akiknek haját a kor fehérre marta.

Rettegett tőlük, és ezért utálta is őket.

Panka nagy bánatára az alattuk lévő lakásban, a hármashatárú ajtó mögött egy időse néni lakott. Aki bár ősz volt, ráncos és görbe, mégis jobban hasonlított Pankára, mint azt a kislány gondolta volna. Ő is egyedül volt, az ajtó mögötti világ volt mindegyike. Egyedüli társa az a furcsa, dundi, ciromos macska volt, aki mindig követte őt. A néni azonban szerette a kislányt. Amikor az ajtóban olykor-olykor összefutottak, mindig néma mosollyal figyelte. Nem szólt hozzá, nem gügyögött, nem dohogott csak némán végigmérte, majd egy csalfa mosollyal hátat fordított neki.

Egyszer egy esős, borús napon, amikor a köd olyan vastag volt, hogy az út túloldaláig is alig lehet látni, a villamosra váró utasok csupán halvány foltok voltak tarka esernyők alatt és mindenki rohant, mintha legalábbis megelőzhetné a felhőkből kiömlő vízáradatot, kezdődött Panka életének legnagyobb kalandja.

A szülei éppen színházba készülődtek. A csöpp gyermek a kanapé sarkára kucorodva figyelte, ahogy édesapja megigazítja ingét, hurkot köt a sötétkék nyakkendőjére és a finom selymes anyagon végigsiklik ha-

talmas erős keze, ahogy édesanyja púderes dobozából száll a finom por, és ahogy a bordó rúzs nyomot hagy az ajkain. Figyelte, ahogy vörös ruhája minden lépésnél utánlibben, majd amikor megáll, végigsiklik kecses lábain. „Akár Eszter királynő”, gondolta Panka.

A készülődés azonban már megszokott volt a számára. Minden reggel ugyanúgy telt. Ciceszigazítás, hurok a nyakkenedőn, púder az arcon, rúzs az ajkakon, egy röpke puszi és az ajtó zárul. Ő pedig a kanapén kuporog pizsamában és hallja, ahogy a dadusa a kávécsészéket nagy csörömpöléssel mosogatja a konyhában. Ilyenkor kicsi volt a végtelen puha bútoron, egy apró manónak érezte magát és egyetlen társa, Dubi az ölében gubbasztott. Ekkor gyakran hosszú percekig mereven ült egy helyben. Nem vonzották a csillogó játékok, a tarka teáscsészék. Érezte, hogy hiába a sok csodálatos játék, még sincs igazán semmije, nincs mellette az édesanyja, akivel eljátszhatna a teás asztalkánál, vagy a babaházban, nincs mellette az édesapja, akivel együtt építhetné a távirányítású vasút sínjeit. Nincsen mellette senki, csak a rongyos mackó.

Ezen a különleges estén is minden ugyanúgy történt. Az ajtó bezárult, és ő Mancival, a fiatal gyerekekkel maradt. Mancik kedves lány volt, mindig megfürdette, megejtette a kislányt. Olykor hagyta, hogy vele nézze a televíziót. Telt alakját mindig bő ruhákkal fedte. És amint a szülők kiléptek a házból, a konyhaszekrényben lévő csokis bödönhöz lépett, bekapott egy falat karamellás tejszokoládés ostyát – az volt a kedvence –, majd leült megnézni legkedvesebb sorozatát, aminek azon a különleges napon a 2345. részét vetítették. Miután a fülbemászó, egyszerű végefőcím zene elhallgatott, Mancik elvonult a fürdőszobába és megengedte a fürdővizet. „A rettegett kád” – gondolta az apróság, és a fotelbe simult olyannyira, hogy

majdhogy nem egyé vált a bútorral. A nappaliban csönd lett, félelmetes csönd. Csupán annyit lehetett hallani,

ahogy a tej lassan, teljesen elforr a lábosban, amit még a reklám alatt tett a tűzhelyre a hercegnecske fiatal lány. És egyszer csak sssssssss... elkezdett folyni a víz a hűvös fémcsapból.

Öt perccel később csupán, pizsamáját szorongatva találta magát a fürdőszoba-

bai kilépőszőnyegen vigyázban állva. Kerek szemekkel figyelte a végtelennek tűnő óceánt a kádban, amiből itt-ott, akár a jéghegyek a Jeges-tengerben, hab hegyecskék álltak ki, ezzel megtörve a víz egyenletességét.

A kád tartalmáról merev tekintete a csapra siklott, némán nézte, ahogy a csapból a teli kádba csöppen a víz. Csipp-csöpp... csipp-csöpp... kínzó lassúsággal. Figyelte, ahogy a rideg fém végén először megáll a víz, majd lassan dundi vízcseppé formálódik, megnyúlik, elengedi a fénylő tárgyat, és ismét kigömbölyödik, végül a vízbe placcsan. Úgy érezte, ő is csak egy csepp, amit elnyel majd a rengeteg víz és bekebelezi a csillogó, fehér habhegyek. Mancik ráhelyezte a vízre a hegyekhez mérve túlságosan is nagy sárga gumikacsát, felkapta a gyermeket és a vízbe rakta.

Panka érezte, ahogy először a lábujjai, majd a térd, végül az egész kis teste elmerül a habokban.

És ekkor, ebben a percben, amikor már a tarkóját is a víz csiklandozta, megtörtént...

Elkezdett oráítani, sikított, ahogy a torkán kifért. Kapálózott, fröcskölt, olyan volt, akár egy vergődő hal. Mancik ez nem érte újdonságként. Megszokta már a mindennapos tortúrát. Ez volt a napjának a rémpontja.

Egyszerre hangos berregéssel megszólalt a csengő, majd amikor kilépett a fürdőszoba ajtaján, vala-

tudtad?

A thai emberek a fejet tekintik a legmagasabb és legfontosabb testrésznek, így kerülni kell annak az érintését. A talp ezzel ellentétben a legalacsonyabb testrész, ezért primitívnek minősül az, hogyha a talpat mások felé emeljük, vagy fordítjuk, illetve ha nyilvánosan lábbal teszünk olyat, amit kézzel illene.

mi furcsa, oda nem illő hangot hallott. Ffffff... kifutott a tej.

Rohant a konyhába, majd az ajtóhoz, kinézett a leskelődő lyukon, majd visszaroht a konyhába, akár egy őrült úgy szaladgált ide-oda, miközben Panka üvöltött a kádban.

Ahogy Mancsi ajtót nyitott, úgy hallgatott el a kislány is.

Ugyanis ameddig a dadus az ajtónál állt, a fehér csempe borított fürdőszobában valami csodálatos, elképesztő, hihetetlen dolog történt. Az a hihetetlen dolog pedig kerek volt, nem, nem is kerek, gömbölyű, de nem is egyszerűen gömbölyű, óriási, dagadt, fényes, rózsaszínes és lilás árnyalatú... szappanbuborék volt. Egy hatalmas fényes szappanbuborék, ami egyre csak nőtt és nőtt. Bekebelezte a törölközőt, a pizsamáját, Dubit, aki a szennyestartó tetején trónolt, és végül utoljára akkorára dagadt, hogy bekebelezte Pankát is. A kislány annyira elképedt, hogy még pislogni is elfelejtett. A szája tátva maradt, a hiszti utáni utolsó könnycseppjei pedig lassan gurultak le az álláig. Egy ideig ott időztek, majd lepotytyantak. A buborék meg egyre csak emelkedett és emelkedett, a kislánnyal a belsejében. Panka hiába próbált kiszabadulni, a buborék éppen hogy csak megnyúlt egy kicsit arra, amerre a kezével nyomta a falát. Hiába kiabált, Mancsi nem hallotta a hangját.

Ahogy kiemelkedett a kádból és már a padlótól egy méter magasan lebegett, egyszer csak kiröppent a buborék a hét ágú gyertyával megvilágított ablakon. Panka kiabált a járőkelőknek, de senki sem pillantott az égre, senki sem látta, ahogy egy csupasz kislány egy törölközővel, pizsamával és plüssmacival megpakolt buborékban lebeg a város fölött. Egyre magasabban és magasabban szállt. Az emberek pedig lassan hangyáknak tűntek a magasból, a villamos meg egy gilisztának, míg végül nem maradt más, csak egy lámpáktól fényes város egy hosszú folyóval a közepén. A magasból már csak a Budai Vár, a Lánchíd és a Parlament volt kivehető, míg végül olyan magasra ért, hogy a felhők egységesen, óriási vattacukorként takarták el előle a világot.

Folyt. köv.



VILÁG-FALU

Kepes Andrásnak a különböző kultúrákról szóló műsora még 2005-ben ment a televízióban. A részek témái, a helyek, ahova elment felvételeket készíteni, hogy közelebb hozza a magyar tévénézőkhöz a számunkra idegen és akár megdöbbentő szokásokat, rítusokat vagy akár mindennapokat, nagyon nagy hatással voltak rám. Kepes András a következőképpen foglalta össze műsora lényegét:

„A világ nagy részén az emberek másként születnek, másként élnek, másként halnak, másként szeretnek, másként gondolkodnak, mint mi! Valami okuk talán csak lehet erre! Háttha lehet tőlük tanulni. Két éve elhatároztam, ismét nyakamba veszem a világot. Megkértem Magyarországon élő külföldi barátaimat, mutassák meg saját kultúrájukat.

Kíváncsi voltam, boldogabbak-e Indiában azok, akiket már gyerekkorukban összeadnak, és nem kell a kamaszkori szerelmi csalódásokkal bíbelődniük. Vagy, mondjuk Marokkóban, akiknek egyszerre van három feleségük, nem egymás után, mint nekem. Milyen lehet nem a lakásért, házért küzdeni egy életen át? Nem lenne jobb négyezer méter magasságban a Titicaca-tó közepén, egy úszó nádszigeten élni vagy egy jurtaban a mongol sztyeppén, úgy, ahogy őseink éltek másfél ezer évvel

ezelőtt? Kíváncsi voltam képes lenné-e stressz nélkül élni. Mondjuk az Andok hegyei között elengedni magam egy transz-szertartáson, és a sámán tanácsára a révületben eggyé olvadni a természettel. Vagy Japánban, egy többórás teaszertartáson elmélyülten gyönyörködni a teáskannában és egy kétszázötven éves teácsészésében. A Gangesz partján a lélekvandorlással barátkoztam, miközben a máglyán elégettek egy halott asszonyt, Észak-Afrikában pedig egy véres dzsinn-szertartáson igyekeztem meglesni a szellemeket. De legalább ennyire érdekelt az is, milyen értékrend szerint élnek gyimesi csángó, oláh cigány vagy ortodox zsidó barátaim.

A tizenkét részes sorozatban tucatszámnyi kultúra mindennapjait hasonlítjuk össze a születéstől a halálig. Sőt azon túl is.”

A műsor különböző témákat jár körül minden részben, például gyereknevelés, lakások, ételek. Az én kedvenc részem a lakásos volt, ahol bemutatták, hogyan éltek Peruban a „Lebegő-szigeteken”, ahol minden nádból készült, a sziget, a házak, a templomuk. Ez annyira megtetszett, hogy el is mentem megnézni. Hogyha ti is kedvet kapotok egy kis világ körüli utazáshoz, a műsort meg tudjátok venni DVD-n, vagy a youtube-on is belelehettek: írtátok be a keresőbe, hogy *Világ-falu, 1. rész, Hová szülessünk*, és utána a többi részt is végig lehet nézni! A Sprektumon pedig egy másik világtúrást is meg lehet nézni, az *On the Spot*-ot tudjátok nézni, amiben két egyetemista járja az izgalmasabbnál izgalmasabb helyeket.

Hanna

tudtad?

A Csendes-óceáni Tiwi törzs lány tagjait már születésükkor hozzáadják egy idősebb férfihoz. És még azt hittük, hogy Júliának volt nehéz dolga...

tudtad?

Alabamában tilos bekötött szemmel kerékpározni.